

Életünk

AZ EURÓPAI MAGYAR KATOLIKUSOK LAPJA

V. évfolyam 6. szám (6. Jahrgang Nr. 6.)

A Z St.Gallen — Erscheint monatlich

1973 június 1.

Az augsburgi találkozó

Június 30-án az európai magyarság Augsburgban ünnepséget rendez annak emlékére, hogy «Géza fejedelem 973-ban évtizedes véres harcok után békét kötött Nagy Ottó német császárral, s népe számára a kereszténységet választotta évezredes eszményképül, vallási és kulturális élete fejlődésének gazdag forrásául».

Turáni bús magyarok elég sokszor felróták Géza fejedelemnek s még inkább fiának, István királynak, hogy oda vezették népüket Krisztus keresztjéhez és keresztülvitték, hogy büszke, pogány magyarok odahajtották fejüket a keresztvíz alá. Világosfejú és tisztaszemű történéseink azonban minden magyar nemzedéknek újra és újra megmutatták, hogy ezzel a történelmi fordulóval kerülte el népünk a nemzethalált és Szent Istvánnak köszönhetjük, hogy a Duna-Tisza közén a magyarság emlékét nem «magyar dombok» hirdetik, mint ahogyan az avarokról az avar dombok beszélnek.

Amikor a magyarság a 9. század végén megérkezett mai hazájába és azt birtokba vette, összpontosítania kellett minden erejét az új ország védelmére. Ezért tolta előre nyugat felé a határokat egészen az Enns folyóig, hogy innen a közelből rajtaütéseivel megakadályozza támadó nyugati csapatok összevonását. Hasonló nemzetvédelmi okokból katonai megsegítéssel is támogatott nyugaton minden széthúzó erőt, mert félt a számára halálos veszedelem jelentő, régi Nagy Károly-féle birodalom újraegyesítésétől.

Természetesen történelemhamisítás lenne hallgatni itt arról, hogy a harcias, lovas-nomád nép katonáit a zsákmány szerzés is hajtotta legalább akkora erővel a nyugati városok és kolostorok felé, mint a nemzetvédelmi cél.

A magyarság nyugati kalandozásainak 955 augusztus 10-én Nagy Ottó lechmezei győzelme vetett véget. Az elszenvedett megsemmisítő vereség után számolni kellett azzal, hogy a Nagy Károly birodalmát egyesítő, erős kezű császár egy szép napon behatol a Kárpát-medencébe és Pannóniát is egyesíti a birodalommal. A halálos veszélyt Géza fejedelem úgy hárította el, hogy békét kért a császártól és együttműködést ígért. Az együttműködés

a kereszténység felvételét, nyugati misszionáriusok befogadását és támogatását jelentette.

Ez volt a történelmi konstelláció, melyben a magyar nép a 10. század végén felvette a kereszténységet és odahajtotta fejét az evangélium igájába. Így származott aztán a megsemmisítő vereségből két igen nagy haszon: a magyarság elkerülte a nemzethalált és rövid idő alatt virágzó keresztény néppé fejlődött. Ezért mondhatta XII. Pius pápa 1955-ben az augsburgi Szent Ulrich-ünnepségekre küldött apostoli levelében a lechmezei csatáról: «Ezt a csatát a keresztények megnyerték, de nem használták fel győzelmüket arra, hogy megsemmisítsék a pogány magyarokat. A magyaroknak így alkalmat adott vereségük a keresztény hitre való áttérésre. 50 évvel később virágzó keresztény nép lett belőlük, amikor első szent királyuk, István bevezette őket a keresztény népek nagy családjába. A magyarok így lettek részesei és védelmezői annak a kereszténységnek, amelyre félszázaddal előbb még halálos veszedelem jelentettek».

Az akkori magyar államvezetés zsenialitására, vagy talán István király tekintélyére és karizmatikus adományaira mutat, hogy a magyar nép függetlensége feláldozása nélkül kapcsolódott bele a nyugati hűbéres világba. István ezt úgy érte el, hogy államfői hatalma megszilárdítása után követeket küldött II. Szilveszter pápához. Koronát és apostoli királyi jogot kért tőle. III. Ottó császár támogatta a magyar rokon (unokanővérenek a férjét) a pápánál, aki minden magyar kívánságot teljesített. Koronát küldött és felhatalmazta Istvánt, hogy önálló (a német egyháztól független) magyar egyházi szervezetet építsen ki. III. Ottó császár is elismerte a magyar királyság függetlenségét

Szent István zseniális műve egy évezredre alapozta meg a magyar államiságot és mi is az ezredik évfordulón azzal az eltökélt szándékkal lépünk a második évezredbe, hogy a magyarsággal annyira összeforrott kereszténységünkhöz minden körülmények között ragaszkodunk.

VECSEY JÓZSEF

Magyarország cserbenhagyása

és a nyugati kereszténység meg-megisméltő mélypontjai érdekes módon századok óta összeesnek. A török hódoltság idején az európai keresztények lelki erejét a renaissance bünei szívták ki. Trianonban a közéletből minden keresztény elvet kilugozó szabadkőmivesség diktálta ellenünk az itéletet. Ma a modernizmus és a marxizmus zagyva elegyétől megmámosodott haladó katolikusok esnek térdre a bolsevizmus előtt.

Maradjunk Európa lelkiismerete, akik figyelmeztetünk és kérünk, számonkérünk és vádolunk, mint az alábbi levél, melyet Dr. Közi Horváth József intézett a nyugati külügyminiszterekhez:

Exellenciás Uram!

Az Európai Szabad Magyar Kongresszus nyomatékosan tiltakozik az ellen, hogy a bécsi előzetes megbeszéléseken kihagyták Magyarországot ama középeurópai nemzetek közül, amelyek a kölcsönös és kiegyensúlyozott csapatcsökkentésekre tekintetbe jönnek.

Úgy érezzük, hogy ezzel a lépéssel az Ön kormánya — a többi nyugati résztvevő kormánnyal együtt — minden reményt megghiúsít, mely a szovjet csapatok magyar területről történő kivonására irányul. Ezzel Önök támogatják a kommunista magyar kormányzatot, amely azért kívánja a szovjet csapatok maradását, mert létét egyedül azok jelenlétének köszönheti.

Mivel effajta opportunizmus nem egyeztethető össze az Ön országának magas erkölcsi hagyományaival, kérve kérjük, változtassa meg sürgősen ezt az állásfoglalását és tettekkal bizonyítsa, hogy Önök a szabadság, valamint az emberi szolidaritás oldalán állanak és nem kedveznek a nyugati demokrácia ellenségeivel való megalkuvásnak.

Öszinte híve:

Dr. Közi Horváth József
az Európai Szabad Magyar
Kongresszus elnöke

Lapunk legközelebbi kettős (július -augusztusi) száma július közepén jelenik meg.

Herrn
Prof. Dr. Gajdiny Aladár
Priesterseminar
7000 Chur 2

P.P.
6430 Wettingen 1

A megcsalt szerelmes

Határozott léptekkel halad a falu ácsa. Szokatlanul nem a munkaruhája van rajta. Szegények közötti szegénységében nem sok válogatni valója akadt, hogy rangosba öltözködjék. Földig omló gyapjúingje verdesi a térdét. Még nem ette bele magát az izzadság savanyú szaga. A keze és szája zsírja még nem vetődött ki rajta. Olykor megemeli csontos kezével, ha tüskés kóró tartóztatná. Az összeeszkabált kerítések mentén a tolókapukhoz kecskék dörgölöznek. Hangosan gyerekek gurigáznak. Öregek guggolnak a vékony árnyékcsikban. A pimasz legyeket hajtják a szemük és szájuk szögletéből. Az utca szürke vályog kalibái elmaradoznak mögötte. Utca? Csak fél oldala van. A sziklába vésett, vagy természetes barlang szájukat töltötték ki s pálmafa törzsekkel tovább szélesítették. A lapos lyukacsokba alig hogy befér az ember. Az élet java része ugyanis a házon kívül az izzó napon zajlik. A putrik oldalán szőlő kapaszkodik. Zöld bogyoikat a nyár keményre duzzasztja. Egy egy kinyúló fügefafaág szeleskedik a járkálók burnuszáért.

Nyugodt a járása. Egyenes a gerince. Fűrés, balta forgatására ügyesedett, izmos a karja. Megigazítja a derékkötőjét. Békés arcára izgalom settenkedik, mikor megmarkolja a tolózárt. Nagy ügyben jött. Menyasszonya kérésben. Akárcsak a település egyéb férfiai. Nem a mai filmvásznak és énekesek szerelmes lovagjaként. Igaz, a többség szerint mostanában már fehér holló a szerelem. Napjaink fiataljai nem kínozzák magukat a féltékenységgel és kizárólagossággal. Elég a baka, vagy a kutyaszerelmek is. Az akkori szerelembe is beleszóltak a szülők, a vagyoni helyzet, a törzsi származás. Esetleg már gyerekkorukban kiválasztották őket egymásnak s meg se kérdezték véleményüket. Majd megismerkednek és összeszoknak. Adásvétel alapon házasodtak ősidők óta. A szerelem azonban mégse lehetett ismeretlen ama nép körében, amelyik az Énekek énekét kitermelte s a szent könyvek közé sorolta. Föltételezhető, hogy József, a deli ácslegény mégiscsak a szerelmes férfi izgalmával közeledhetett leendő arájának háza felé. Csak azt nem sejtette, hogy életének legnehezebb pillanata várakozik rá.

Ahogy visszaüllesztette a csikorgó lécaput, a kövekből kirakott ösvényen a házacska ajtaja felé fordult. A barlangszájából, mint jelenés előlép a menyasszony. A szülők csak a bespalettázott ablakrészen lesnek ki. Elbujva reszketnek a nagy dráma alatt. Az egyszerű szépségében sugárzó lányuk a férfi szívét megdobogtatta. De Mária komolyan néz, mert tudja, hogy ebben a pillanatban az érte jött jegyesének miatta fagyott arcára a mosoly. A teherben levő jövődöbéli előrehaladott állapota szó nélkül is fojtottan

árulkodik a meglepett szerelmesnek. Igaz ember volt. Gonoszkodás, gyanúsítgatás nélküli. De gyökeret ver a lába, mert nem értheti, hogy ártatlan választottjával mi történhetett. A tiszta arc pedig nem magyarázkodik. Húsz századon át sokszor fölviszálygott a kétkedő meg nem értés, a természetes alapról föllendülni képtelen fejcsoválás. A szépséges ara nem bizonykodik, hogy érintetlen szűz s Isten műve, ami vele megesett.

A leánykérő szomorúan fordul vissza s lehajtott fővel újból a palánk kalantyúján babrál. A boldog kézfogóból szóvalán válás lett.

Az elhagyott hajadon is sápadtabb lett. Nem szabad kilúgoznunk belőle az emberiség alapérzéseit. Biztos, hogy ő is szerette hallgatag, dolgos vőlegényét. Jobban és másként, mint másokat. Magasrendű, különleges szeretettel, amelyet a gyermek miatt, akit már hordozott, nem színezett át a földi szerelem. A szerelem, mely Isten legszebb ajándékai közé tartozik, szublimálódott. Nem jajveszékelt, nem sírdogált, nem szaladt utána, de mégiscsak fájhatott a megmenthetetlen szakadás.

A megcsalt szerelmes nehéz léptekkel bandukol hazafelé. Újra a gondtalan gyerekseregbe keveredik. Milyen szépek. Kicsattanó arcukkal, csillogó szemükkel. Mégha nem is az övéi. Vajon milyen lesz, aki már megvan, de nem tőle van. Aki miatt otthagya azt, akit élete párjává kiszemelt. Leül egy körre. Kétségei még jobban behálózzák. Oldozgatná, de ki nem talál belőlük. Mikor elnyomja az álom, angyal mutatja meg a vidámító kiutat.

Visszatér. Megismétlődik a jelenet. Szótlanáguk elárulja, hogy mindent tudnak egymásról. Arcukra a legtisztább mosoly rajzolódik a harmadik miatt, akinek a fölnevelésére választottak. Szövetségre lépnek az Eljövendő miatt, aki népük szabaddulása lesz. A szent egybekelés elvállalása annak, hogy tiszta férfiszerelemmel fogja szeretni és oltalmazni az asszonyok asszonyát, Isten Fiának kiszemelt anyját. A szeretet ama fokán, mely a szerelmet is föláldozza szeretteiért. Jót akarásában meg tud szabadulni az érzékiség önös ballasztjaitól.

Egyetlen szavát se jegyezték föl. Mit suttogtak egymásnak, mikor kezét fogtak s a fiatal szégyenlős fiatal lány beinvitálta szűk házacskaikba, hogy bemutassa szüleinek. Miről társaloghattak négyesben a szűkösön megterített asztal mellett, míg ropogott foguk között az olajos lepény s majszolták a birkasajtót s megemelték az ünnepélyes alkalomra a boroskancsót egy egy kortyintásra.

Mit sóhajtozhatott, amint orra előtt becsapkodtak a szállások ajtaját. Mi lehe-

tett a legtürelemtelenebb kifakadása nógatva csökönyös szamarát. Ráhúzott-e, ha megbotlott a csacsi, melynek hátán döcögött bebogyolált hitvesével a világrakészülő gyermek. Morfondírozott-e, a barlang rothadt szalmáját kotorva. Volt-e mécsese s fölszisszent-e, ha a huzat ellibentette a gyér fényt. Mentegetőzött-e az istálló miatt. Nagyobb volt a prófétáknál, mert karjában tarthatta, aki után azok csak sóvárogtak. Hogyan becézgethette? Vagy dudolt is neki?

Volt-e keserű szava, ahogy fölrazta az angyal: vedd a gyermeket s anyját s fuss! A szikrázó lég mögül nem jelentkezett szolgálattevő angyal. A maga erejére volt hagyva, míg a sivatag csendjében klaffogott saruja s olykor fölsírt a tehetetlenke, akinek szeme rebbenéséből gyűrődtek föl a Sinai gránit kolosszusai. Az emigráció kenyerét ette. Megtapasztalta a menekült sorsot. Még erősebben markolt szerszámaiba, hogy a rábizottak inséget ne szenvedjenek.

Amikor az «elcsavargott» gyermeket a templomban találták meg, az anyjának engedi át a számonkérést. A rabbik között trónoló okoska kijavítja a kérdőrevonást: a mennyei Atyját helyesbíti atyjával. A család feje tudta jól, hogy a triászban csak az oltalmazó szerepét kapta. A karó sorsát, mely tartja a virágokat. Észrevétlenül a színpompában gyönyörködőknek.

25-30 évig volt társuk. Szívesen kalapált, ácsolt, fűrészelt, gyalult, szögelt, ve-rejttékezett, kereste a kenyeret. Nekik. Eltúlozva mondhatnók, hogy tőle tanulta el az Emberfia a legfontosabb programját: nem uralkodni jött, hanem szolgálni. Nagyobb szeretete senkinek sincs, mint aki életét adja felebarátaiért. Igaz, nem úgy adta, hogy meghalt értük, de sokszor nehezebb egy emberöltőn át rendelkezésre állni, mint egy pillanat alatt vértanúvá válni. Apró kövecsekből áll össze az apszis mozaik.

Hány éves korában járhatott inasa, amikor először markolta meg a fűrész másik végét. Megelégedetten ámult; pelyhedző bajszú segéde milyen jól forgatta a fejszét. Melyik festő tudná megábrázolni tekintetüket, amikor kinyújtóztatták meg-gémberedett derekukat, lenből összeöltött ruhájuk ujjával letörölték izzadságukat, s egymásra néztek. Előbb maga ivott, vagy odaadta a Mária hozta csuprot. Fölkacagtak-e, ha a szájuk széléről a nyakukba csurgott a lé. Ha róla elmélkedünk, nem a tudás és okosság segít ki bennünket, hanem a szívünk mélyéből kell előhalásznunk, hogy megtaláljuk életére a választ. Rámhunorgó apám, huncutul incselkedő keresztapám, a hallgatag aszfalos bármá-apám, a sorsfordulóimon átsegítő tanárom, vagy barátaim, akikkel órákon át gyalogoltunk egy szót sem szólva, mert tudtuk egymás gondolatait — vetítődnek vissza, hogy megértsük a férfiak férfiát.

A boldogság másutt és másként leled-

Megváltatlan és megváltott munka

Az emberi munkának két oldala van, az egyik pozitív: az alkotó, teremtő munka, amely nemesít, az Isten munkatársává teszi az embert, örömet, kielégülést, sikerélményt okoz. De van negatív előjelű munka is, amely terhes, keserves: a robot, a rabszolgamunka, amely lealacsonyít. És ez az eredeti bűn-okozta emberi esendőség következménye: a megváltatlan munka. Az Ószövetség elején, a Teremtés Könyvében olvassuk ezt az átkot: «Arcod verejtékével eszed kenyered.» Krisztus azonban ezt a robotot, rabszolgamunkát szintén megváltotta s ebben a megváltói munkában az embernek is részt kell vennie, hogy felszabaduljon és másokat is megszabadítson a robot igája alól. A technika, a műszaki haladás tehát, ha nem válik öncéllá, bálványá — Isten szándéka. De mivel az ember testből és lélekből áll és a lélek a magasabbrendű, nem igazi megváltottság az, amely csupán az anyagi jólétre irányul, lelki megújulás nélkül, mert Isten segítségével, kegyelme nélkül nem tudja kiküszöbölni, vagy ellensúlyozni a profit-éhes kapitalizmus materialista szellemét és így csak az egyéni önzésből tömegönzés, a magánkapitalizmusból állam-

zik, mint általában a földi halandók keresik. A kutya, ha gazdája lábán nyugtathatja az állát, boldog. Órákon át képes így maradni. Élvezi a beléje áramló gazdája fluidumát. Milyen melegség járta át a Szentcsaládot. Mindegyikük intézte a maga részét: Mária szőtt, József ácsolt, a gyermek segített. Olykor, olykor fölnéztek, szemükkel megsimogatták egymást. A béke és harmónia áldott boldogságában. A misztikus egyesülés fizikai valóságában. A szeretet, mely több a szerelemnél, olyan mint a pattogatott kukorica. Minél többet majszoltunk belőle, annál kívánatosabb. Az az elveszett idő, ha hiányzik a másik. Nincs csömör, unalom. Inkább étvágy, mint jóllakás. A vállalt áldozat is öröm. Öreg házaspárok közül, a szerelem elhamvadása után, az egyikük elhalta sírbaviszi a megmaradottat. Akkor idegesek, ha nem ér időre haza s tovább maradozik el a társa.

Sextől túlfutott korunk, mely képtelen e magaslatokra, hitetlenkedik. Pedig saját bőrén tapasztalhatja, hogy a nemiség nem adhatja meg, ami annyira hiányzik sívár társadalmunkból. A boldogító szeretet ellenben képes kitölteni még annak a helyét is. Természetes és természetellenes életmódról vitatkozva, olyan döntésekre sodródunk, amiért a középkorban megégettettek volna. Értéktelenségük miatt még arra se méltassuk őket, hogy tűzfának használnánk a máglya alá. Hogyan akarnók betuszkolni szűk agyuk kategóriába azokat, akik már a földön a visio beatifica elámitó egyesülésében éltek.

PROKOP PÉTER

kapitalizmus lesz, a tőkések osztályuralmát a proletárdiktatúra, az öldöklő szabadversenyt az ugyancsak véres osztályharc váltja fel.

Csak az igazságosság és a szeretet képes az embert megelégedetté tenni. A gyűlölet és bosszú ugyanis sohasem vezethet kiegyensúlyozott emberi közösség, társadalom felépítéséhez. A munka és a modern bérrabszolgaság megváltása azonban hosszú, fáradságos, nehéz feladat, amelyből azonban minden keresztény embernek, krisztusi küldetésénél fogva, ki kell vennie a részét.

De vajon mit mond az evangélium azoknak, akik még nem érték el a jólét, a munka humanizálásának, emberibbé tételének a színvonalát? Akiknek munkája szellemi és egészségi ártalmakkal jár? Vajon ezeknek vigaszul szolgál-e, hogy gyermekeik és unokáik jobb körülmények között fognak majd élni, mint ahogy azt a marxizmus igéri? Vagy pedig bele kell törödniük abba, hogy a siralomvölgyében élnek és a mennyországban bőséges kárpótlásban részesülnek — mint ahogy azt sokszor a kegyeskedő álkeresztény vigasz hangoztatja.

Az igazság a középen van: Minden megengedhető eszközzel érvényesíteni kell a szociális igazságosság követelményeinek megvalósulását minden ember javára, hogy a siralomvölgy paradicsommá váljék. Csakhogy a keresztény realizmus jól tudja, hogy a betegség, a halál, a testi-lelki nyomorúság sosem küszöbölhető ki teljesen és a jóléti társadalomnak is megvannak a nagy veszélyei. Ezért a türelemnek, a szenvedésnek is megvan az értelme és értéke, mert itt a földön a tökéletes boldogság sosem érhető el. Ez azonban nem ment fel azon kötelezettség alól, hogy minden erőfeszítésünkkel egy emberhez méltóbb társadalom megvalósítására törekedjünk. Hiszen Krisztus is felvette a keresztet, leszállt az emberi nyomorúságok mélységére, siró, didergő proletárgyermekként egy bűzös istállóban született és később sem volt hová fejét lehajtsa; gonosztevőként két lator között a szegény fáján halt meg. És éppen ezeknek a szenvedéseknek a vállalásával győzte meg a világot, váltott meg minket a bűntől, a munka rabszolgaságától, és az örök haláltól. De elsősorban az elesetteken, a nyomorultakon esett meg a szíve és segített rajtuk. Azonban ennek a kereszt megváltó erejébe vetett hitünknek semmiképpen sem szabad bénítólag hatnia a munka és világ emberibbé tételére és megváltására irányuló törekvésünkre, mert ez három mozzanatot foglal magában: a haladás igénylését és előmozdítását, valamint a szeretet és a kereszt megváltó erejébe vetett megingáthatatlan hitünket.

IKVAY LÁSZLÓ

Prokop kiállítás Rómában

Ritkán ér magyar festőt olyan megtiszteltetés, hogy az Örök Város egyik legszebb terén, a Piazza del Popolo-n berendezett Ágostonosok galériájában állítsák ki munkáit. Az izlésesen és főleg a modern művészeti kiállításra berendezett csarnokban harminc Prokop képet nézhetnek meg a látogatók május 3-22-ig. Az Életünk munkatársának művészi alkotásait Vittorio Scorza professzor mutatta be a katalógusban és a május 19-én, szombaton este hat órakor a kiállítási csarnokban lezajlott kerekasztal konferencián. A mintegy 25 főnyi közönség nagy része műkritikusokból és művészekből állt. Itt mondotta Scorza professzor, hogy Prokop Péter művészete bizánci, Giotto-i, Fra Angelico, Simone Martini, Botticelli elemeiből tevődik össze, de alkotásában, az anyag kezelésében és a színek felhasználásában teljesen eredeti. Prokop művészetében fedezte fel a modern műkritikus professzor az anyag és színek eddig ismeretlen kezelési módját. Az anyag a művész kezei alatt a színek és fény hatására vibrálni kezd és a szemlélőt magával ragadja. Prokop képeinek dinamikája az anyag belső tulajdonságait érvényesíti.

A kerekasztal elnöke, a fiatal Raniero Benedetto professzor teológiailag képzett szakszerű hozzászólásában megállapította, hogy Prokop festészete, üvegablakai páratlanul önállóak, művészete egyedülálló, vallásos munkáinak stílusa, ötletei, a művészeti anyag kezelése olyan fejlett fokon jelenik meg nála, hogy a római szépművészeti csarnok is elhatározta, hogy egyik képét felveszi a modern művészet kimagasló alkotásai közé. Schöffner Miklós, Kemény Zoltán és Vasarelli magyar festők mellett Prokop Péter lesz a negyedik magyar modern festő, akinek munkája bekerül a neves Római Galleria di Arte Moderna-ba. Raniero Benedetto behatóan foglalkozott a vallásos művészet modern alkotásaival. A művészetnek — szerinte — lényeges feladata, hogy tisztítólag hasson az emberre. Nem elegendő, ha a művész csak a szépre törekszik. Többet kell kifejeznie és ebben a többletben nemcsak a vallásos tartalom adja meg a sacrális alkotás jellegét, hanem elsősorban a lendület, mely megéretteti az emberrel az Istennel való kapcsolatot. Enélkül nincs vallásos művészet.

Ebből a szemszögből nézve Prokop képeit, azt kell mondanunk, hogy a kitűnő szaktekintély e néhány szóban a magyar papfestő alkotásainak a lényegét érzékeltette. Az anyag vibrálása, a színek összeállítása, a csurgatott festési technika, az alakok mozdulatai készítetik a szemlélőt, hogy az embert Isten fényében szemlélje.

Prokop képei Sükösdön, Hegykőn, Baján, Mélykúton, Rómában és az Egyesült Államokban hirdetik a művészet modern nyelvén az ember és Isten új kapcsolatait a kereszténységben.

N. A.

A mai világkép (V.)

Véges vagy végtelen?

Hány csillag ragyog fent a magas égen? Hányszor tettünk fel magunkban ilyen vagy ehhez hasonló kérdést, ha enyhe nyári estéken az ezer meg ezer csillagfénytől ragyogó mennyboltozatot vizsgáltuk gyermek- és ifjúkorunkban!

Mily nagy lehet a világ? Hol van a vége?

Hogyan kell elképzelni a határt a valami és a semmi közt?

Ez egyik legnagyobb és megoldatlan probléma ma is. Természettudomány, filozófia, teológia, asztronómia együtt fáradoznak azon, hogy a fogas kérdésre világosságot derítsenek.

A keresztény tannak Istenre vonatkozó részét ismerjük. Eszerint egyedül Isten végtelen, tér és idő fölött álló abszolút Úr.

És a K o z m o s ? A keresztény fel fogás nem tud Isten mellett még egy végtelen elképzelni, mert két végtelen egymás mellett lehetetlen. Ha pedig a kettőt — Istent és a világot — azonosítjuk, akkor a pantheizmus tévtanánál kötünk ki.

A múlt században a természettudósok majdnem kivétel nélkül istentagadók lettek, mert a világot térben és időben öröknek tekintették s Laplace nyilatkozatával egyet értettek: «A világ megmagyarázására nincs szükségem az Isten-fogalomra!»

A mai tudomány cáfolja a materializmust, mely rengeteg kárt okozott a múlt században, különösen a munkásság nagy tömegeinek a hitetlenségbe juttatásával. Az ő «vezérük», Bebel, a marxizmus világnézetét így formulázta meg: «Tegyétek a földi életet jóvá és széppé, nincs más világ, nincs viszontlátás!»

Mit mondanak a tudomány egyes képviselői?

Mit mond a mai természettudomány? Véges vagy végtelen a Kozmos térben és időben, úgyhogy Isten számára semmi hely sem marad?

Az első, aki a Biblia tanításával szemben a világ végtelenségét hirdette, egy domonkosrendi szerzetes volt: **Giordano Bruno**. Tévtanát 1600-ban elítélték.

A híres filozófus, **Kant Immanuel**, szintén végtelen nagynak és öröknek tartotta a világot, mivel Isten teremtette, s mint ilyennek szerinte ugyanolyan határtalan-nak kell lennie, mint Alkotójának.

Üttörő volt e téren **Dr. Wilhelm Olbers** felfedezése. Ő abból a megfontolásból indult ki: miért van éjjel sötét? Végtelen számú csillagnak végtelen nagy erősségű fényt kellene eldőldeznie. Igaz ugyan, hogy a távolság négyzetével fordított arányban gyengül a csillagok fénye, viszont a számuk a távolság 3-ik hatványával növekszik. Ha a világ végtelen volna, akkor valahol a csillagok száma a fényerősség fogyását nemcsak kiegyenlítené, hanem azt messze fölül is múltná s éjszaka is nappali

világosságnak kellene uralkodnia. Ebből a felismerésből kiindulva, a mai természettudomány szerint a világ se nem végtelen nagy, se nem végtelen idős.

Egy másik tudós, Prof. Hoimar v. Ditfurth («Im Anfang war der Wasserstoff») azt is kiszámította, hol volna az a határ, ahol a fény fogyása a csillagok számának növekedésével kiegyenlítődik. Ez 100 trillió fényév távolságban lenne. (Matematikai képlete: 10 a 20-ik hatványon). Mind-ebből az következik, hogy a világ nemcsak nem végtelen nagy, hanem sokkal kisebb, mint a kiegyenlítődés határvonala. Ezért van éjjel sötét. Ezek után Ditfurth így vonja le következtetését:

«A számunkra legnagyobb reális kozmikus távolság 13 milliárd fényévre tehető, ami csak 10 milliárdnyi része az Olbers-féle határnak. Annyi bizonyos, hogy mi minden este, ha sötét lesz, kézzel fogható bizonyítékát kapjuk annak, hogy a világ nem végtelen, sem térben, sem időben.»

Einstein elmélete

Nagy mértékben járult hozzá fenti problémák megfejtéséhez **Einstein** relativitás elmélete. A továbbiak megértéséhez meg kell jegyeznünk még Ditfurth könyvének egyik adatát: a fény sebessége pontosan 299.792,5 km másodpercenként. Ez a legnagyobb sebesség, ami a világban lehetséges. Hogy miért van ez így, senkise tudja. A Teremtő így alkotta, így határozta meg.

Ha most Einstein elméletét közelebbről vizsgáljuk, több következtetés vonható le belőle:

Először is az «egyidejűség» fogalma értelmét veszti. Mert ha pl. egy 10 fényév távolságra lévő égitestet megfigyelünk, mi nem egyidejűleg látjuk rajta az eseményeket, hanem 10 évvel később, mint valóban megtörténtek. Vagyis: az idő bizonyos viszonylatban (relatióban) van a térhez.

Ez ismeretet kiegészíti Einstein azon felfedezése, hogy az anyag valójában nem más, mint az energiának bizonyos létezési formája. Einstein képlete szerint az energia egyenlő a tömegnek és a fénysebesség 4-ik hatványának szorzatával.

1951-ben felismerte Einstein, hogy a tér sem «abszolút». Ahogyan az idő a tértől függ, ugyanúgy szabja meg a tér tulajdonságait a benne tartalmazott matéria. Mivel pedig az anyag meglehetősen egyenletesen tölti ki a világűr, ennek — az anyag mennyiségének és elosztásának megfelelően — g ö r b é n e k kell lennie. Ebben a következtetésben a fizikusok ma mind megegyeznek. Természetesen nincs olyan ember, aki egy «görbe űrt» el tudna képzelni. Einstein további matematikai számításai e téren arra a konkluzióra vezettek, hogy mivel a világűr görbe, azért nincs is határa.

Fenti tétel szemléltetésére szolgál a gömbfelület modellja. Ha egy vándor a Föld egyenlítőjén elindul, mindig egyenest előre haladva, sohasem jutna útja végére. Itt találkozunk a «határtalan» és a végeesség fogalma. Így Einstein óta tudjuk, hogy a világűr határtalan ugyan, de mégse végtelen. Vagy más formulázással: az einsteini matematikai formulák szerint a 3 dimenziós világűr egy magasabb — negyedik — dimenzióban oly görbületet mutat, hogy önmagában zárt s ezért, bár határtalan, de mégsem végtelen. Mi azonban ezt érzékelni nem tudjuk. Ezért jegyzi meg Ditfurth: a mi agyunk nincs abban a helyzetben, hogy egy ily «térgörbületet» fel tudna fogni.»

Mikor keletkezett a világ?

1929-ben P. Hubble hatalmas teleszkópja segítségével megállapította a szinképek eltolódásából, hogy a spirális ködök (tejtutak) minden irányban nagy sebességgel távolodnak egymástól. Emellett a sebességük egymáshoz viszonyítva annál nagyobb, minél távolabb vannak egymástól. A legmesszebbre vannak tőlünk az ún. «quasarok», melyekről egyes asztrofizikusok úgy vélekednek, hogy velük és bennük «a világ szélén» még kezdeti stádiumban lévő galaxisokkal van dolgunk. Ditfurth a quasarokat a «legizgalmasabb felfedezésnek» nevezi, melyet a természettudósok a világ kezdetére vonatkozólag csak tettek. A quasarok sebessége ugyanis eléri a fénysebesség 80 százalékát, tehát 240.000 km-t másodpercenként! Ezt a tényét a tudósok minden emberi képzeletet felülmúló robbanás (explozió) eredményének tekintik. Most bebizonyítva látták Einstein állítását: a világ nemcsak véges, hanem életideje is korlátolt. Nemcsak a térben nem végtelen, hanem tartama is csak időleges. Az ő-robbanás — mondják — nem történetelt végtelen idő előtt. **A világnak kell kezdete legyen.** A felfedezés oly forradalmi volt, hogy a tudósok maguk sem akarták elhinni.

1965 tavaszán hallották Arno A. Penzias és Robert W. Wilson elsőként a világ keletkezésének visszhangját, anélkül, hogy ennek tudatában lettek volna. A rejtélyt H. Dicke fizikus fejtette meg, kijelentvén, hogy a két tudós által észlelt észbontó «zavar» (hangzavar) nem más, mint az ő-robbanás (Ur-Knall, Big Bang) visszhangja, mely a Kozmos létezésének kezdetét jelenti. Ennek időpontját most már nem volt nehéz kiszámítani. Ama tényből, hogy a kozmikus tejtutak sebessége a távolsággal növekszik, visszafelé számítást végeztek. Ennek eredménye: **a mai világ 13 milliárd éve létezik.** 13 milliárd fényév a mai legnagyobb kozmikus távolság, a «világ széle», mely után tehát — a tudósok véleménye szerint — a «semmi» következik.

(Folytatjuk)

VECSEY LAJOS

Jacques Maritain

(1882 – 1973)

Április 28-án 91 éves korában, a «Jézus Kis Testvérei» toulousi kolostorában meghalt Jacques Maritain neves katolikus gondolkodó és filozófus. Elzászban temették el, Strassburg közelében, Kolbsheim-ban, felesége Raissa Maritain mellé. Temetésén barátai sorában Daniélou kúriai bíboros és a pápa megbízásából személyi titkára, Pasquale Macchi monsignore is résztvett.

VI. Pál pápa Jacques Maritaint «a gondolkodás művésze, az élet alakítás és az imádkozás mesterének» nevezte. Jól ismerte műveit és azt sem titkolta, hogy a jeles francia filozófus nagy hatással volt rá. Az elhunyt mester 55 művet hagyott hátra. De szellemi és lelki nagysága inkább abban keresendő, ahogyan felvette a küzdelmet a századforduló pozitívista, materialista irányzatával. Protestáns családból származott. Éles eszű, nyugtalan szellemű, sokszor szenvedélyes, de tiszta lelkiismeretű gondolkodó. Diák korában észrevette a társadalmi különbségeket. Együtt érzett a szegényekkel. Későbbi feleségével a cári Oroszországból elmenekült zsidó Raissával is úgy ismerkedett meg, hogy az Oroszországban üldözött szocialista diákok támogatására bizottságot készült alapítani. Hozzá fordult segítségért, mert úgy hallotta, hogy Raissa szüleivel nemrégiben menekült el onnan, hogy megszabaduljon a zsidók elleni hajtatótól.

Raissat is gyötörték a problémák. Családjában a zsidó lelkiség szellemében nevelték. De sehogysem tudta belátni, hogyan mondhatja a Biblia: mindent Isten teremtett és Isten mindenkit szeret. Ha ez így van, honnan a gonoszság, a szenvedés a világban. Isten és a rossz kizárja egymást. Minden reményét a tudományokba helyezte és bizott benne, hogy majd a tudós professzorok, gondolkodók megoldják kínzó problémáit. «Titokban azonban minden reggel és este imádkoztam — írja visszaemlékezéseiben. Értelmem nem tudta felfogni az Istent, de Ő mégis a szívemben volt.»

Maritainnal együtt látogatták a Sorbonne természettudományi és filozófiai előadásait. A világhírű párizsi egyetemen ugyanúgy, mint a világ többi egyetemén és főiskoláin, kevés kivételtől eltekintve, a pozitívizmus uralkodott. Az egyetemi és főiskolai katedrák tudományos kutatásai a tapasztalatra szorítottak. Amit láttak a kár szabadszemmel, érzékelték a műszerekkel, azt elismerték. Ami a tapasztalaton kívül esett, azt tudománytalannak minősítették. A világegyetemet úgy képzeltek el, hogy az elemek szabad mozgása, a vonzás és taszítás hozza létre az összetett dolgokat. Valahogyan úgy, ahogyan a billiárd golyókkal játszanak. Az embert is komplikált gépezetnek tekintették. Ha valaki a tudományok eme fellegvárában a lélekről vagy Istenről beszélt, kinevet-

ték, vagy legjobb esetben Laplace híres mondását idézték: Istenre, erre a hipotézisre nincs szüksége a tudománynak, hogy a világot megmagyarázza.

A nyugtalan értelem

Jacques Maritain és több gondolkodó kortársa: Psichari, Bloy, Charles Péguy súlyosan bíralták a Sorbonne-t a pozitívista szellem miatt. Maritain menyasszonya, Raissa emlékezéseiben leírja, hogy völegénye feldultan jött haza az egyetemről. A földre vetette magát és öngyött. Ez nem lehet. Az egyetem és a természettudományok nem adnak választ az élet lényeges kérdéseire. Az ember többet lát a dolgokban, mint amit a szeme és más érzékszervei tapasztalnak. A dolgok és a világ ésszerű felépítése, működése nem lehet a véletlen műve. Ha ez így van, akkor az életnek nincs értelme. Nem érdemes a problémákkal küzdelem, szenvedni, gyötörödni. Ennél jobb a halál. Raissa is az ateizmus szélén állt. Az tartotta bennük a lelket, hogy szerették egymást. «A világ azonban Isten nélkül borzalmas üres lett» — írja Raissa.

Bergson új útja

A fényes és az «Ész istennőjének» hódoló Párizsban abban az időben akadt egy zsidó tudós, Henri Bergson, aki filozófiát adott elő. Felvette a küzdelmet a pozitívizmussal. Előadásai előtt a francia főváros elegáns hölgyei, családjai inasait küldték el, hogy helyet biztosítsanak maguknak. A diplomáciai kocsik egész sora állt a közelben. Aki tehetett Párizs diplomatái és értelmiségi köreiből, el nem mulasztotta Bergson előadásait. A professzor impozáns jelenség volt és nyugodtan, szép nyelven adott elő. Az Egyháztól távol élő értelmiségiek hosszú idő óta először tőle hallották a tudományok babonás tisztelőinek bűvkörében, hogy a pozitívizmus csak féltudomány. A valóságnak csak igen kis részét lehet tapasztalati úton megismerni. Az emberben több van, mint érzékszerv, szellemi lelke mélyebbre hatol a világba. A zsidó filozófust végig bosszantotta a természettudósok eljárása. «Lelkemet megmérhető és megszámlálható elemekből akarták összetakolni — írja Bergson — amiként a fizikai testeket szokták. Ez sehogysem fért a fejembe. Úgy tűnt nekem, hogy a belső élet minden kívülől történt megszerkesztéssel ellenkező valóság.» A tudatvilágunk jelenségeinek vizsgálatával forradalmat robbantott ki a pozitívizmusnak hódolók körében. Felfedezte a tudatvilágunkat összetartó szellemi, élő lelket, a szabadakaratot, az értelmi megismerést és elutasította azt a feltevést, hogy az öntudat az agy működésének egyik formája. Kimondta, hogy a lelkiélet szellemi tevékenysége nem az anyagtól származik. A metafizika Bergson kutatásai nyomán újra érdekes tudomány lett.

Jacques Maritaint és Raissat megfogta Bergson filozófiája.

Érdekes, Bergsonnak eleinte nem volt szándékában szembe fordulni a pozitívizmussal. Nem azzal kezdte el kutatásait, hogy megdöntse a materializmust. Később így fogalmazta meg kutatása első idejét: «Őszintén szólva, sehova se akartam eljutni, és nem az én hibám, hogy minden jó út az Evangéliumhoz vezet.» Valóban eljutott az Evangéliumhoz.

Léon Bloy, aki ugyanabban a korszakban nőtt fel, mint Maritain, előbb talált vissza az evangéliumhoz és értelmiségi körökben úgy emlegették, mint élő szentet. Vele is kapcsolatba kerül Maritain és Raissa és az ő hatása alatt teszik meg az utolsó lépést, 1906-ban megkeresztelkednek és Bloy lett a keresztpapjuk.

Maritain és a katolikus gondolkodás

Raissával egyetemben belemélyednek Acquinoi Szent Tamás műveibe és megcsodálják ezt a tiszta szellemet. Maritainnek egész élete végéig Szent Tamás marad szellemi atyja. Világos gondolkodása, skolasztikus módszere, a tiszta fogalomalkotás, a részletek gondos megismerése és utána a szintézis, az összekapcsolás művésze elbűvölte. Arra törekedett, hogy a modern embert is megismertesse ezzel a művészettel és bevezesse a szellemi, erkölcsi és lelki értékek csodálatos világába. Világos gondolkodással tárgyalja korunk társadalmi, irodalmi, művészeti problémáit. Az embert teljes egészében, természetes és kegyelmi valóságában fogta fel.

Izig-vérig keresztény és krisztusi lelki világa elutasított minden diktatúrát. Szembeszállt a fasizmussal és a nemzeti szocializmussal. Résztvett a francia ellenállásban, New-York-ból egyik vezetője volt a szellemi ellenállásnak. A háború után vatikáni követ lett és ezekben az években szoros barátságba került az akkori államtitkárhelyettesével, Giovanni Battista Montinival, a későbbi VI. Pál pápával. A barátság tovább mélyült és VI. Pál pápa komolyan foglalkozott a gondolattal, hogy Maritaint bíborossá nevezze ki. Maritain viszont felesége halála után bevonult a Charles de Foucauld «Jézus Kis Testvérei» toulousei kolostorába, szerzetesi egyszerűségben élt és dolgozott. A zsinat után néhány esztendőre megírta: «Le Paysan de la Garonne» — A Garonne-i paraszt című munkáját, amelyben szembeszállt a zsinat utáni teológiai és filozófiai kilengésekkel. Teilhard de Chardin-t a nagy mesemondónak nevezte, amiért Teilhard követői erősen bíralták és kétségbe vonták, hogy Maritain öreg korában is a régi forradalmár lenne. Az maradt, forradalmár, a szó nemes értelmében mindvégig. A szellemi és lelki mélység, az igazság és katolikus öntudat krisztusi forradalmára, aki nemcsak gondolkodni, hanem imádkozni és életet alakítani is tudott, miután átküzdötte magát a modern világ sok tévedésén.

FÁBIÁN KÁROLY

Kréta szigetén

Ahol a valóságot elnyeli a múlt, ott helyébe lép a képzelet. Minden nép történelmi múltja mondákból bontakozik ki.

A görög hitrege szerint Zeus atya olykor elunta az Olympos egyhangúságát és szemet vetett egy-egy szép földi nőre, többek közt a szépséges Európára. Szíve hölgyét elvitte Kréta szigetére s Europa ott szülte meg Zeustól fogant gyermekét, Minost. A félig isteni származású Minos Kréta királya lett, halála után pedig mint az Alvilág első bírója ítélkezett a holtak felett.

Utóda, II. Minos, valamivel magára haragította Poseidont, a tengerek istenét s az bosszúból Minos feleségét rávette, hogy egy bikával folytasson bűnös viszonyt. Ennek gyümölcse egy félemlerfőbika szörny lett: a Minotaurus, akit a megcsúfolt Minos a Labyrinth útvesztő épületében rejtett el. A vérengző szörny sok ifjat és szűzet ölt meg, míg végre a hős Theseus, Minos leányának, Ariadnének segítségével megölte.

De a titokzatos Labyrinth falai nemcsak a vérengző Minotaurust őrizték, hanem jóval utána, szintén Minos parancsára, Daedalust és fiát, Icarust is. Daedalus, mint tudjuk, megtalálta a szabaddulás útját: madártollakból szárnyakat állított össze magának és fiának, s repülve tért vissza hazájába. Arról már nem tehetett, hogy fia, Icarus, a repülés örömetől megittasulva, túl-magasra repült, a napsugarak hősege felolvasztotta a szárnytollakat összetartó viaszt s ő széthullott szárnyal, holtan zuhant le a földre.

Ennyi a monda. Van-e benne valami valóság is? Létezett-e a Labyrinth? Ezen gondolkodik a Piraeusból Kréta felé tartó mai utas a tizenkét órás hajóúton, miközben az Aegaei szigetek színes panorámaként vonulnak el szemei előtt. Az éjszakai hajózás utáni reggelen már Kréta legnagyobb városának, Heraklionnak (az egykori Candianak) kikötőjében vet horgonyt a modern kényelemmel berendezett hajó s az utasok — túlnyomórészen külföldi turisták — megteszik első taxi-útjukat szállodájuk felé. Ezt tettük mi is, telve benső ujjongással, hogy az európai kultúra bölcsőjébe érkezünk.

Amint hotelszobánkban elhelyezkedtünk, mohó türelmetlenséggel indultunk el krétai útunk fő-céljához: Knossosba, Minos király palotájába. Húsz perc múlva autóbusszon már meg is érkezünk az ásatások színhelyére, melyen hullámozott a minden nemzetbeli turisták színes tömege.

Aki nem archeológus vagy művészettörténész, az megtalálja az alapvető tudnivalókat a jól összeállított, többnyelvű krétai prospektusokban, melyek rövid összefoglalást nyújtanak a sziget múltjáról-jelenéről. Abból megtudhatja, hogy Kréta a legnagyobb az Aegaei szigetek között: 264 kilométer hosszú (ami megfelel a mai Magyarország fél-hosszának). Kisázsiból odahajózott achájok népesítették be már

Kr. e. 3000 körül s alapították meg királyságukat a mondai eredetű Minos-dinasztia uralma alatt.

A szigetország virágkora 2000-től körülbelül 1400-ig tartott. Ebben a békés korszakban épült fel Knossosban, a fővárosban, a rendkívül nagy kiterjedésű, bonyolult elrendezésű, rengeteg helyiségből álló királyi palota, amely valóban útvesztő labirinthként élt a kívüllakók tudatában. A palota körül terült el ugyanis a város, mintegy százezer lakosával.

Schliemann Henrik, a múlt század nagy német archeológusa ismerte fel először a Heraklionhoz közel fekvő dombon az egykori minosi palota színhelyét az 1880-as években, de mielőtt ásatásait megkezdhetette volna, váratlanul meghalt. Knossos feltárását századunk elején a kiváló angol archeológus, Sir Arthur Evans valósította meg. Nakfényre hozta a három és félezer éves királyi palota nagyrészét s ma már élénk táru a hatalmas rommező, minden részletével és szépségével.

Mert Evans az ásatáson kívül egyebet is tett: a palota egyes részeit eredeti állapotuknak megfelelően helyreállította, a falrészeket, oszlopokat, pilléereket, lépcsőket kiegészítette, sőt helyenként újraépítette, úgy, hogy a mai látogató nemcsak romokat lát, hanem betekintést nyer az egykori palota urainak igényes, magaskultúrájú, életörömmel telt, vidám életébe is.

Ami számunkra építészeti szempontból szokatlan, az a krétai oszlopok felfelé vastagodó formája. De megtalálhatjuk ebben is a logikát, ha ugyanilyen formájú asztal- és széklábainkra gondolunk, melyeknek szintén teherterelő funkciójuk van. Másik sajátosság az oszlopok élénk színezése. Felejthetetlen élmény a rommező bebarangolása. A klasszikus kövezeten járva elfeledkezünk a jelenről és beleéljük magunkat a negyedfélezer év előtti világba.

Meglepő a technikai fejlettségnek és művészi ízlésnek az a magas foka, amelyet a palota belső berendezése mutat. Modern értelemben vett fürdőszobák, fűtőberendezések, vízvezeték tette kényelmessé a palota lakóinak életét. Falfestményekkel díszített lakóhelyiségek, oltárok, távolabb raktárak, műhelyek tették teljessé a többemeletes palotát. Erős várfalakat nem építettek a palota köré, hiszen kívülről jövő váratlan támadás ellen védelmet nyújtott maga a tenger. Krétát csak hajóval lehetett megközelíteni.

De, mint az események tanúsítják, a tenger sem óvta meg a minosi királyságot a pusztulástól. A Kr. e. 14. századtól kezdődően természeti csapások és földrengések indították meg a pusztulást, végül pedig a Kr. e. 12. században az északról betörő barbár dór hódítók igázták le a szigetet és semmisítették meg az egész minosi kultúrvilágot.

Hatását és jelentőségét azonban nem tudták megsemmisíteni. A minosi kultúra

kisugárzott mindenfelé a Földközi tenger mellékére. A Peloponnesoson, Mykenae romjai között talált emlékműanyag krétai eredetre utal, ugyanígy a görög szigeteken, Kisázsiaiban, sőt Északafrikában felszínre került leletanyag is. Krétát földrajzi fekvése: Európához, Kisázsiahoz és Afrikához való közelsége valóban predestinálta arra, hogy az ókori nyugati kultúra kiindulópontja legyen.

Látogatást tettünk a Herakliontól jóval messzebbre, déli irányban 70 kilométerre fekvő Phaistosban, a második minosi palota rommezején is, ahol a folyamatban lévő ásatások szintén sok értéket hoztak felszínre. Ugyanúgy a közeli Hagia Triadában is. Knossos jelentőségét azonban egyiküké sem közelíti meg.

A későbbi századok folyamán Kréta elvesztette jelentőségét. Knossos szétdőlt palotája törmelékregé alá került, a szigetet a velenceiek, majd a törökök hajtották uralmuk alá s csak napjainkban kezd újra felvirágozni, mint Görögország szerves része.

Kréta élményeinket a romterületek bebarangolása után a heraklioni Archaeológiai Múzeumban tett látogatásunk tette teljessé. Ebben a rendkívül gazdag, mintaszerűen rendezett múzeumban élénk táru az egész aegaei kultúra és a művészet alkotásainak világjelentőségű sora. Megtekinését egy turistának sem szabad elmulasztania.

Heraklion ma élénk forgalmú, festői szépségű kikötőváros, melyet szívesen keresnek fel önmagáért is a külföldi turisták, mert ott jól és olcsón lehet élni most is. Görögországban, de különösen Krétában nem szípolozzák úgy ki az idegeneket, mint a teljesen elüzletiesedett Olaszországban. A szállodaárak mérsékeltek, az éttermekben pedig feleannyiba kerül egy jó ebéd, mint például Rómában vagy akár Bécsben, a finom és olcsó görög borokról nem is szólva.

Kréta festői tengerpartja nyaranként benépesül a strandozók sokezer tömegével, de a nyugalmat kedvelők is könnyen találhatnak csendes öblöket, ahol «procul negotiis» adhatják át magukat a víz és napfény örömeinek Minos király múltbamerült birodalmában.

BÍRÓ BÉLA

MAGYAR NÖVÉREK LELKIGYAKORLATA

Szeretettel meghívunk minden magyar nővért, kik a Benelux államokban laknak, a magyar lelkigyakorlatra.

A lelkigyakorlat ideje: 1973 aug. 16. estétől aug. 25. délutánig.

Színhelye: 1020 Brüsszel, 20, Av. de Lima. Az örökimádók kolostora.

Részvételi díj: 2000 belga frank illetve 150 Gulden, vagy 150 DM.

A lelkigyakorlat vezetője Ft. P. Nemeszeghy SJ.

Jelentkezés: Ft. P. Matyasovich Henrik SJ. Blijde Inkomststr. 18. B - 3000 Leuven. (Belgium)

Új festmény Mindszentyről

A nyolcvankettedik évébe lépő magyar bíborosról készült arckép jól illeszkedik a nemeshagyományú, bécsi magyar pap-

A meleg színekkel és finom technikával festett, jólsikerült portré munkatársunk, dr. Bíró Béla alkotása, aki a buda-

nevelő-intézet rektori lakosztályának az esztergomi érseket mutató portréi közé.

Mindszenty bíborosérsek tekintete a képen semmit sem mutat a hazai kommunista kínzókamrák és börtönök kínjaiból, sem a budapesti-amerikai követségen töltött önkéntes fogság idegörlő bezártságának hatásából. A mellkép a felénk forduló egyházfőt az áldozatot s vértanúságot jelképező bíborvörös ruhában, vörösszínű, liturgikus fejdísszel, a pileolussal és a VI. Pál pápától ajándékozott gyűrűvel — mint az egyházmegyéjével kötött irigy jelképével — ábrázolja.

A halványmosolyú arc már nem a szenvedő áldozatot, az Egyháza szabadságáért szívós akarattal küzdő s katolikus magyar népe sorsáért nagy felelősséget hordozó főpásztort, hanem a hazája jobb sorsát élte alkonyán is munkálni akaró főpapot mutatja. Tekintete a szabadság megnyugtató légkörét tükrözi, de ha a zárt ajak most megszólalni tudna, szavai talán ma is a kard élével találnák ellenfeleit, akik még gyűlöletükben is tisztelekre s elismerésre kényszerülnek a barbár módon elítélt és jogaitól megfosztott, de munkabírása teljében álló esztergomi érsek iránt...

pesti Képzőművészeti Főiskolán Csók István festőművész-professzornak volt tanársegédje, ott rajzszakos tanári oklevelet szerzett és többévi gimnáziumi oktatómunka után, 1930-ban a budapesti Pázmány Péter-tudományegyetem bölcsészeti karán a művészettörténet doktora lett. Két ízben kapott állami ösztöndíjat s ennek segítségével két évet töltött Rómában. Művészettörténeti tankönyveit az ország összes középiskolaiban kötelezően használták. 1943-ban a kolozsvári egyetem magántanára, 1947-től 1956-ig az Orsz. Képzőművészeti Múzeum tudományos tisztviselője és egyik osztályának vezetője. 1956-ban családjával Amerikába költözik és a kaliforniai Long Beach-állami egyetem művészettörténeti tanára s hatévi működés után ny. r. tanára lesz és egyetemi tankönyvet ad ki. Portrékat készít és hivatalos megbízásból megfesti az egyetem első elnökének arcképét.

A Bécsben nyugállományban élő professzor nagyszerű műve méltó folytatása a Pázmáneum számára a múltban Turi Jobbágy Miklós, Feszty Masa, Prokop Péter és Vaszary János művészi ecsetjeitől származó primásportrék sorozatának.

CS. P. I.

Az első jezsuita per

1949-ben történt a hirhedt Markó utcában. Ügyvédek csak a végén engedtek oda, mivel az én nevem is a jegyzőkönyvbe került a kihallgatás során. Jó két évvel azelőtt ugyanis 10.000 dollárt vittem haza titokban Rómából, de nyomban átadtam az illetékes személynek. Talán emiatt nem idéztek törvény elé. Egész csoport rab várt ott ítéletre és mindegyik ellen ugyanaz a vád szólt: külföldi pénzzel üzérkedtek, holott az állami bankban kellett volna beváltani. Ezért került P. Vid József és Fr. Várady János testvér, a titkárja börtönbe. Többször kaptak nyugatról jelentős segélyt és ezt zsidó bankár útján adták el, mivel a hivatalos árfolyam botrányosan alacsony volt. A nyomorgó országban mindenütt dívott a fekete piac.

A jezsuiták idejében értesültek, mekkora veszély fenyegeti őket, azonban P. Vid nem volt hajlandó szökni, nehogy más kerüljön miatta bajba és előre kimondta, mindent nyíltan bevall, mert nincs mit szégyenkeznie. Várady testvérnek megengedte, próbáljon menekülni, ő azonban habozott és elkésett. P. Videt egyszer tudtam a fogházban látogatni és a fegyőr elnézte, hogy angolul beszélünk s akkor röviden leírta, mennyit kellett a vizsgálat ideje alatt szenvednie. Másoktól tudom, milyen nagyszerű beszédet tartott az utolsó szó jogán, de ez volt utolsó beszédje is ebben az árnyékvilágban. Nyíltan beismerte, nem tartotta meg az állami törvényt, ám a lelkiismerete és becsülete tiszta, mivel a természettörvény szerint járt el, amely fölmenti. Kötelessége volt rendünk egész ifjúságát élelmezni és ruházni a nagy nyomorban, tehát csak azt tette, amihez minden szülőnek joga van, bármit parancsol is az állam. Majd arra kérte a bíróságot, a Várady testvér büntetését is szabják rá, mivel őt nem terheli felelősség és öreg anyja várja haza. Neki is van rokonsága, de azok meg sem nézték a börtönben, pedig a bátyja kommunista. A beszéd alatt sirt a közönség és az egyik fegyőr zokogva rohant ki a teremből.

Ketten mentünk az utolsó tárgyalásra, amikor az ítéletet is kihirdették. A terem már zsúfolva volt és a bejárat előtt nagy tömeg tolongott. A fegyőr ismert már, hiszen többször jártam oda a rabokhoz s azért soron kívül beengedett minket. Minden vádlott nagyobb büntetést kapott, mint a jezsuiták, holott P. Vid sokkal több dollárt adott el, mint ők, a bíróság elnöke azonban ezt azzal okolta meg, hogy a mi rendtársaink nem üzérkedtek, ellenben az egész összeget az ifjúság javára fordították. Mondanom sem kell, milyen emelt fővel és büszkén távoztunk onnan, csak akkor nem gondoltunk arra, hogy kommunistának sohasem szabad hinni, mert P. Vid nem szabadult ki többé a börtönből és hősiiesen viselte embertelen sorsát és a kistarcsai táborban halt meg. Barátai hiába keresték sírját, máig nem találták meg.

VARGA LÁSZLÓ SJ.

Mindszenty bíboros kölni látogatása

Április 28. szombat

Mindenki nekikészülődik a leszállásnak. Kioltják a cigarettát. Elteszik a könyvet. Begyűrik az újságot az előtte ülő támlájába. Átcsatoltan várják maguk elé meredve a kerekek erősebb-gyöngébb zökkenését a futópályán. A pilóta ügyessége határozza meg az ütődés finomságát, amely először lazítja a feszültség fonálát: érünk vagy nem érünk? Aztán fölbögnék a motorok, mintha riadnának a kemény földtől. Csak ez tépi szét végleg az utasokban a bizonytalanság ünnepélyességét. A mellettem ülő Mindszenty bíboros zsolozsmázik egészen addig, míg a már veszélytelenül döcögő gépben az utasok méhkas-ként föl nem donganak. Egy visszapillantás elég, hogy meglássa az ember a mozgó kezek, lábak, hajladozó derekak, el-eltűnő arcok összevisszaságát. Üres kabátujjak lefegnek a levegőben. Az emberi testek e kuszaságán Picasso örömeiben elsírná magát. Csak ekkor mondja a Bíboros még mindig kezében a zsolozsmával: «Már megérkezettünk?» Mintha semmire történt volna. Sokféleképpen lehet érkezni és elmenni. Ő így csinálja.

Kisodródunk a kölni repülőtér műanyag-szágú aknáiból a vakító fényű bejárathoz: Höffner és Frings bíborosok, egyháziak, világiak, magyarok, németek, virágot szorongató magyarruhás gyerekek várnak. Üdvözlő beszéd, versike, mosoly, kézszerítés van, latin, magyar és német hangok keresik egymást: olyan szorongó és föl-szabadult a hangulat egyben, mint mikor valaki visszajön, miután már senki sem hitt benne.

Az esztergomi érsek a kölni bíborosok vendége három napra. 1946 februárjában egy napon kreálta XII. Pius pápa Frings és Mindszenty bíborosokat. 1947-ben az ottawai Mária-kongresszuson hívta meg Frings bíboros a magyar primást Kölnbe. A «magas dóm» főnnálásának 700 éves ünnepére és újraföl-szentelésére hívta. A háború rombolta le a dómot és rövid két év alatt újjáépítették. A lerombolt és újjáépített magas dóm mindkettőjük életének szimbóluma: a dóm a kőbefaragott Egyház. A hatalom birtokosai nem engedik ki a magyar bíborost akkor Kölnbe. A ragadozó nem engedi holnap őrületét. Íme most, 25 év múlva lesz valóság a látogatás.

Milyen viszontlátás a két bíborosnak, a rajnamentinek meg az esztergominak? Frings bíboros volt a német és a világ Egyház újjáépítésének egyik mestere. A német szorgalom és bőkezűséggel párosult nagyvonalúság elért a világ minden zugába — Délamerikától Japánig és Afrikáig. A rajnamenti életét külső siker is koronázta. E sikernek a titka az élő hit és az abból fakadó tetterő. Frings bíboros már hosszú idő óta teljesen vak, azonban mintha ez még bizakodóbbá tette volna. Derű, kedvesség, töretlen szellemi erő és kifejezés jellemzik. Szinte szó nélkül is jó vele együtt lenni.

Ha a rajnamenti megtette a magát, az esztergomi is megtette. Nyugaton voltak mindig a történelem folyamán nagy, szinte terjengős békeszakaszok. A Kárpátokon belül legtöbbször a békekötések után kezdődött a harc, a szenvedés: a küzdelem élet-halálra. Az esztergomi vállalta, amit ráért az Isten keze és népének sorsa. Esztergomi érsekként csak három és egy negyed évig építhetett újjá és aztán tudta, hogy a vörös, kommunista ár nem falakat dönt és tornyokat rombol, hanem a hitben, az emberi, becsületes magatartásban ropantja meg a nemzeteket. Utána azt csinál velük, amit akar. Még arra is rá tudja venni áldozatát, hogy a nemzeti jobblét érdekében saját magát gyilkolja, halódóvá tegye. Az esztergomi tudta, hogy még a teljes egyedülmaradás árán is vállalnia kell hite, Egyháza és nemzete miatt a jövő egyetlen zálogának őrzését: ez a szabadság, amely nélkül nincs emberi nevet megérdemlő élet ezen a földön. Sem az egyed, sem a nemzet, sem az Egyház nem mondhat le ennek a követeléséről. Se félelemből, se diplomáciából, se a holnap tuzokért! Az esztergomi neve is eljutott a világ minden részébe. Ő is újjáépített. Jelt adott nemzetének és Egyháza számára. Sikere belső, kőtorony magasságával, intézmények frontszélességével nem mérhető. Minderről egy szó sem esett. Ők ketten találkoztak. Örültek a viszontlátásnak. Egyazon emberi univerzumnak két különböző arcát hordozták magukon: a rajnamentit és az esztergomit.

Április 29. vasárnap

Délelőtt a kölni Magyar Házban a rajnavesztfáliai magyarság képviselőit fogadta Mindszenty bíboros. Az üdvözlés és a válasz keresetlen volt, a gyermekek tánca, éneke, versmondása fesztelen és közel két órán át ismerkedett mindenkivel, aki csak feléje ment. Mennyi emlékeztetés: ott voltunk a Sziklakápolnánál... ott voltunk Máriapócscon... Cegléden... méltóztatik emlékezni? Mennyi biztatás, könnyezés, közös reménykedés ebben a két órában?

Délután meglátogatta a Frings bíboros által létesített Szent István magyar telepét. A telep bejáratánál rövid üdvözlés után a plébániatemplomban volt vasárnap szentmise nagy részvétellel. Nemcsak katolikusok. Szentbeszédében rámutatott a hit és szenvednitudás, az elviselnitűdség összefüggéseire. A hitetlen Tamás adta a beszéd fonálát. A modern ember mindenképpen kerülni vagy enyhíteni akarja a szenvedést, de nincs más emberhez méltó szenvedés, csak a hívő Tamás «Én Uram, én Istenem»-jében.

Április 30. hétfő

Szakavatott vezetővel megnézte a kölni «magas dómot». Kincsei, ereklyeládája, színes ablakai, feszületei és festményei fölöllelik a nyugati történelem majdnem minden nevezetes mozzanatát. Néró nagyanyjától, Agrippinától elkezdve, aki Köl-

nöt alapította, egészen az amerikai bombáig, minden pusztulás átvonult itt és annak nyomán a mindig új élet. A várásra, a reménykedésre ítéltnek talán egy tény biztató: a dóm torony nélkül 250 évig tartó építés után abbamaradt, csak egy hatalmas építődaru hajolt szomorú óriásként 350 évig a város születtje fölé. 350 évig! Mekkora türelme van az embernek meg a köveinek! 10 évvel Mindszenty bíboros születése előtt lett a mai formájában kész.

Délelőtt 11 órakor fogadás volt az érsekségen. A város, az állam, valamint az Egyház képviselői élükön a két bíborossal vettek részt. Magyar részről az egyházi, katolikus meg protestáns és a világi vezetők voltak jelen. Frings bíboros üdvözlésében kiemelte a magas látogató hithűségét és hosszú tűrését Egyházért és hazáért. Mindszenty bíboros-érsek megköszönte a jelenlevők, világi és egyházi szervek, különösen a kölni érsekség nagy anyagi juttatását a magyaroknak — a menekülteknek és az otthoniaknak. A kölni egyházmegye évenként egy millió márkát ad a vasfüggöny mögötti magyar katolikus egyház támogatására. Az esztergomi érsek kifejezte köszönetét a magyar katolikus Egyház és a magyar nép nevében. A fogadás szívélyes ismerkedéssel ért véget.

Május 1. kedd

Délelőtt 11 órakor mintegy 4.000 hívő jelenlétében együtt mondott ünnepélyes szentmisét magyar papjaival a kölni dóm főoltáránál. Az eucharisztikus közösséget összeszedettség, buzgóság, közös, lelkes éneklés és imádság jellemezte. Szentbeszédjében kifejtette a Szent István első királyunk által közjogi tényként véghezvitt, a Nagyasszonynak történő följánlás fontosságát, amely döntően formálta a magyarság lelki arculatát.

Délután a Handelskammer nagytermében művészi, ünnepi műsor zajlott le, amelyen nagyszámú közönség vett részt. Jelen voltak más rabnemzetek képviselői is Közép- és Keleteurópából. Szavalt, művészi áriák, zene és táncjelenetek tarkították a műsort. Rédey Gábor, a kölni rádió munkatársa nagyszabású beszédben fejtegette a magyarság és szabadsága sorskérdéseit. Szent István állameszméje az egyedüli rendező erő a Kárpát-medencében. — Höffner kölni bíboros-érsek meleg szavakkal köszöntötte a magas vendéget és magyarnyelvű híveit. Mindszenty primás-érsek rámutatott az emigrációban az egyéni munka és kezdeményezés fontosságára. Népéhez szólt. A hatalmas teremben lélekzetviasszafojtva hallgatták és megindultan kérte őket, hogy a hitből és a hazaszeretetből fakadó reményt ne adniák föl. A Himnusz zárta be az ünnepséget.

Este egy kis csoport, köztük Höffner bíboros, búcsúztatták a düsszeldorfi repülőtéren. Őszinte és meleg istenhözad volt.

T. A. M.

A magyar primás beszéde a kölni Dómban

Dicsértessék a Jézus Krisztus!

Kedves Magyar Híveim!

1948-ban voltam én ide hivatalos, ebbe a gyönyörű szép Dómba, — ennek fölszentelésére. Meghívott Frings bíboros, az én kedves Testvérem. A meghívott azonban nem érkezett meg. A magyarázata ennek az, hogy a hatalom — különösen az új hatalom — gyönyörűséggel toporzékol a hatalomban. Így akarta megmutatni, hogy a hatalom az övé.

Most aztán — egy negyedszázad múltán — mégis ideértem. Az újabb — immár kettős — bíborosi meghívásra, és jöttem kifejezni Hazámnak és Egyházamnak a köszönetét mindazért, amit itt tettek nekünk Frings bíborosnak a kezdeményezésével és irányításával.

De nemcsak hozzájuk jöttem, a meghívókhoz, jöttem Tihozzátok is Kedves Híveim! Jöttem pedig azért, hogy hangsúlyozzam, hogy a bezártnak és a kizártnak van kapcsolatuk: egymáshoz tartoznak a Jó Pásztorról szóló evangéliumi példabeszédben — és ennyi idő múltán van nekünk mondanivalónk is egymásnak. És akkor is fenn akarjuk tartani ezt a kapcsolatot, ha ragadozó farkasok járnak körül a világon, vagy annak egyik részén. Sajnos, az Úr Jézus példabeszéde szerint farkasok járogatnak a bárányirhában. Vagy elveszik az irhát a báránytól, vagy a bárány is odakölcsonzi a farkasoknak a saját bőrét, hogy megtéveszthessék a világot.

Jöttem a bér málközőkhoz. Hozom nekik a vigasztaló, megerősítő Szent Lelket, az Ő hét ajándékával, hogy megkezdjék velük a keresztény nagykorúságot. De jöttem a bérmaszüllőkhöz is, jöttem a szülőkhez is, jöttem az egész ifjúsághoz, az élet delén állókhoz, és azokhoz is, akik már az emmaszi tanítványokkal imádkozzák: Maradj velünk, Uram, mert már esteledik és az örökkévalóság fénye dereng már felénk.

Mindezekkel akarjuk mi megünnepelni a Szent István jubileumot. Különös dolog, hogy mi itt, éppen Kölnben ünnepeljük azt. Hiszen mi magyarok a kereszténységben ezer esztendő óta lelkünk. Hiszen itt már Krisztus után a második században püspökség volt, mely a nyolcadik században érseki rangra emelkedett, mi pedig úgy 1.000 táján megkésve Szent Istvánnal értünk el az Egyházba, aki a maga példájával és Nyugatról hívott térítőkkal vezette népét a kereszténységre. Nemcsak kereszténységet adott, de közben — lelkiismeretes államférfi példájára — biztosította ennek az országnak a függetlenségét egy keleti és egy nyugati nagyhatalommal szemben. És ez a ténye kötelességünk teszi a jubileum megünnepelését.

Szent Józsefnek, a munkásnak ünnepén vagyunk itt együtt. Meg is maradhatnánk nála az ünneplésben: Ő is emigráns volt. Amikor a gyermek Jézus élete veszed-

lemben forgott Betlehemben, akkor Szent József álombeli intésre megindult az emigráns útra; elvándorolt Egyiptom bálványainak a földjére. Ez a Szent József viseli a keresztény atyáknak a fény sugarát és azt ráárasztja minden egyes tisztas atyára; aminthogy a magyar édesanyák és a keresztény édesanyák viselnek egy fény sugarat a Boldogságos Szűzből, az Isten Anyjából; aminthogy a gyermek is a kis Jézusnak a méltóságát viseli itt a családban és az életben. És Jézus szerette ezeket a kisdedeket és védte őket, és azt mondta, hogy annak, aki ezeket megbotránkoztatja, jobb lett volna, ha meg se születik a világra.

De hajolnunk kell a közóhajra és ünnepeljük ma itt ebben a gyönyörű Istenházában a szentistváni jubileumot és beszéljünk ikergondolatáról, a Patrona Regni Hungariae-ről, a Magyarok Nagyszonyjáról. 1038 augusztus 15-én, az Isten Anyjának mennybevétele napján, amit már a következő esztendőben Magyarok Nagyszonyja ünnepének is neveztek, Szent István királyunk haldokolva magához hivatva az ország egyházi és világi felelős vezetőit és a Szent Korona jelenlétében megemlékezett népünknek árvaságáról itt Középeurópában, a nagy átjáróhelyen, és ágrólszakadtságunkról itt Európában s fogta a Szent Koronát és följajlotta az Isten Anyjának. Mert ahol emberekben nincs segítség, ott a természetfölből kérünk segítséget Önála. Ez egy gyönyörű ténykedés volt, méltóan fejezte be Szent István életművét. Ez a felajánlás kezdeményezésben egyedülálló a nemzetek és a világ történelmében

A második följajlás követte az elsőt mindjárt az Árpád-ház kihaltja után, 1317-ben, amikor Anjou Róbert Károly legyűrte az évtizedeken keresztül rendetlenkedő, fegyelmezetlen oligarchákat és akkor ő is följajlotta Szepeshelyen Magyarországot a Magyarok Nagyszonyjának. És a művész oly szépen meglátta a «Patrona Hungariae» gondolatának helyességét és lényegét! Az oltárképen az Isten Anyja, a Magyarok Nagyszonyja koronáz a nemzet színe előtt.

Harmadszor 1693-ban, a 456 esztendő török idők vége felé ajánlották fel az országot Máriának. Akkor a király augusztus 15-én odaállott az oltár elé és latin nyelven megköszönte az Isten Anyjának, hogy a töröktől megszabadította az országot. És fogadalmat is tett akkor, hogy mindazokat a templomokat, amik akár a török által, akár az idő foga által elpusztultak magyar földön, — mert nekünk nincsenek régi templomaink, mint itt a boldog kölnieknek is van, — hát azokat ő mind helyreállítja.

Aztán a millennium idején, 1896-ban I. Ferenc József apostoli király és Vaszary Kolozs hercegprimás ajánlották fel Ma-

gyarországot a Magyarok Nagyszonyjának.

És a nép nem volt távol ezektől a följajlásoktól. Ez gyönyörű kezdeményezés a történelemben. Utána példaképpen vették át Franciaország, Németország, Lengyelország, Dánia és így tovább. Csak van valami különbség a kettő között. A többi nemzetnél általában csak vallási jellege volt. A szentistváni ténykedésben pedig volt közjogi jelleg is. És a magyar nép bekapcsolódott rendkívül erősen a Nagyszony tiszteletébe. Szent Gellért megtanította a magyarokat városról-városra, faluról-falura a Mária-tiszteletre. Ez nekünk történelmi jellegzetességünk, és ezért is ragaszkodunk a Mária-tisztelethez.

A bíboros szentbeszéde további részében leírta az 1691-es nagy máriazelli zárandoklatot, melyen jelen volt a nádor hitvesével, több püspök és számos vezetőember, de 1500 meglelt szép szál férfi, 3860 legény és ugyanannyi pár leány is volt ott. S amikor beérnek a kegyoltár közelébe Máriazellben, kitérnek a kezüket és úgy viszik a hálájukat a töröktől való megszabadulásért. Ezt a képet — folytatja a primás — ne felejtjük el! Nekünk is így kell mennünk az Isten-Anya elé, amikor majd Magyarországot kegyesen megsza- badítja!

És együtt imádkoztak: vezetők és a nép. Ez van rendjén minden ország életében, hogy a vezetőknek is legyen Istenük, a vezetők is ismerjék a bűnbánatot és imádságot. A nép akkor lehet nyugodt, ha az Úr oltáránál is találkozik vezetőivel.

Kedves Híveim! Mi most tartozunk Szent Istvánnak azzal, hogy a keresztiségi, bér málási fogadásunkat gyermekeinkkel együtt megújítjuk, és ellene mondunk az ördögnek és minden cselekedetének és minden mesterkedésének, és különösen hazugságainak! Ma este, ha álomra hajtjátok fejeteket, tartsatok egy rövid lelkiismeretvizsgálatot a szentistváni jubileumról. Rendületlenek voltatok-e ahoz a hithez, amit hangsúlyoztatok a keresztiségben és a bér málásban? És rendületlenek voltatok-e a magyarságtokban is?

Az Isten Titeket magyaroknak teremtett és ezt a teremtői rendelkezést nekünk sosem szabad elfelejtenünk! Jól van az, hogyha a befogadó nemzet nyelvét mi ismerjük; rendjén van ez, de istenverés volna az, hogyha a magunk nyelvét a családban nem hagyjuk örökölni. Minden vagyon elmaradhat a végrendeletben, de amit mi a szüleinktől kaptunk, azt adnunk kell tovább gyermekeinknek! Szülők, ne legyetek fáradtak, amikor gyermekeitek hazatérnek az iskolából; csevegjétek velük, kérve kérlek Benneteket! És azzal a megnyugvással hajtsátok le majd örök álomra fejeteket: hitükhöz, magyarságukhoz hűek voltunk. Amen.

MAGYAR ISKOLA TÁBOR
HOLLANDIÁBAN

Az idén június 30 - július 14 között tartjuk az eddig sikereiben oly gazdag iskola-táborunkat. Erre a célra Broekhuizen-ben, Venlo mellett az ún. «Gemeenschaupshuis» kitűnően felszerelt 200 személyes épületét vettük bérbé. Minden 6-16 év közötti gyermeket szeretettel várunk a táborba. A kétheti tábori költség 160 holland gulden vagy ennek megfelelő összeg. A tábor célkitűzései: magyarság tudatra való nevelés az idegenben, magyar nyelv, népdal, kultúra útján, vallásos nevelés. Szórakozás magyar körben a nehéz iskolaév után. A jelentkezők bővebb értesítést kapnak. Jelentkezni lehet: Hollandia Magyar Szövetség, Utrecht. Postbus 178. — Vagy a helyi magyar lelkeseknél. (D. S.)

MANNHEIM

A mannheimi m. lelkeszség területén a nagyböjttben Dr. Ritter Márton a schwetzingeni gimnázium hittanára lelki gyakorlatos előadásokat tartott: Pforzheimben a nagyböjt második, Karlsruheban a harmadik, Mannheimben a negyedik hét végén, Saarbrückenben pedig virágvasárnap és az azt megelőző péntek, szombaton.

A misereor-gyűjtés idén 896.— márkát eredményezett.

Mannheimben május 6-án a délutáni szentmise után Petőfi emlékünnepe volt a költő születésének 150. évfordulója alkalmából. A hálás közönségnek a Kölnből érkezett Kocsis Gábor költő és Nagy Alajos színművész «Petőfi versei életében — élete verseiben» címmel mintegy kétórás műsorban méltatták a nagy költőt. Wiesbadenből Foky Gruber Gyula zongoraművész Petőfi nótákat improvizált a zongorán. Akinek az ideje megengedte, az ünnepi műsor után zeneszó mellett még egy pohár borra vagy egy kolbászra együttmaradt. (Syy)

GENF

A genfi «Szent László» missziós egyházközség Szt. László búcsúja június 24-én, vasárnap d. e. 10 órai szentmisével kezdődik a Cointrin-i kis templomban. Szentmise után a genfi magyar iskola záróünnepsége a templom kerthelyiségében, — rossz idő esetén pedig a St. Pie X.-templom kultúrtermében. (A Cointrin-i és Meyrin-i út elágazásánál.) — Részletes tájékoztatás külön megy a genfi magyaroknak. (P.R.L.)

A Svájci Keresztény Magyar Munkásszövetség magyar nyelvű ingyenes jogi tanácsadása július, augusztus hónapokban szünetel. Legközelebbi fogadó-óra szept. 1-én és ezt követően minden hónap első szombatján lesz d. e. fél 10 órakor Zürichben a Bärengasse 32. sz. alatt (Caritas-helyiség) földszint balra. — A tanácsadást dr. Schwarz Alfréd ügyvéd (Wettingen) tartja.

«Jamboree Gödöllő 1933 – 1973»

kerületi nagytábor

Kedves Cserkésztestvéreim!

A pottensteini dombokon ugyan tavaszi ébredését várja az erdő és a rét, és hó fedi még a tábor főterét... a nyári nagytábor tervezése már lázas munkával folyik. A táborra készülni kell! Vezetőknek és cserkészeknek egyaránt! Ehhez a készülődéshez szeretnénk mi is hozzásegíteni azzal, hogy időnként tájékoztassuk a csapatokat a tábor terveiről, előkészületeiről. Szeretnénk, hogy a messzi Stockholmban élők épp úgy mint a párizsi, zürichi, grazi, linzi, bécsi, kastli, stuttgarti, kölni cserkészleányok és fiúk, vagy hollandiai, belgiumi cserkésztestvéreink épp úgy, mint amerikai, kanadai, venezuelai, ausztráliai vendégeink, — örömmel készüljenek a nagytáborral!

TUDNIVALÓK:

A kerületi nagytábor, mely a gödöllői Jamboree 40 éves évfordulója alkalmából kerül megrendezésre, 1973 július 28-tól augusztus 11-ig tart. (15 nap)

A NAGYTÁBOR TERÜLETILEG KÉT HELYEN LESZ:

I. Kiscserkész tanyázás: — EMESE ALTÁBOR — Bärnhofban (Kastl b. Amberg)

II. «JAMBOREE» NAGYTÁBOR: Leány- fiú-, és öreg-cserkész altáborokkal.

Leánycserkész altáborok:

1. «Árvalányhaj» leánytábor (10-14 évesek t.)
2. «Pax Ting» leánytábor (14-18 évesek t.)
3. «Búzavirág» altábor (Leányvez. tisztek, parnokok)

Fiúcserskész altáborok:

1. «Megyer» fiútábor (10-14 évesek t.)
2. «Vág» fiútábor (14-18 évesek t.)
3. «Gödöllő» altábor (Cserk. tisztek, öregcs. parnokok)

A NAGYTÁBOR KOLTSÉGEI 15 NAPRA:

Személyenkint: 110.— DM. — Kedvezmények: Ha egy családból két gyermek jön, úgy személyenkint 90-90.— DM. Három gyermeknél: 75-75.— DM. Jelentkezési határidő: 1973 május 30. — A táborokhoz Münchenből külön autóbusz indul majd.

A felszereléssel kapcsolatban: a rendes cserkészruházaton kívül, hátizsák, hálósák, gumimatrac, csajka, táb.evőeszköz, zseblámpa, esőkabát, gumicsizma beszerzése időben ajánlatos. Részletes felszerelési listát időben közlünk. — Szórványcserkészeink számára külön cserkész-ismereti anyagot küldünk írásbeli kérésükre. Ebből a táborba érkezéskor felvételi vizsga van. — Kérjük a csapatokat, hogy készüljenek időben tábori mókákkal, énekekkel. Helyi népszokásokat, különleges számokat hozzanak magukkal.

Külön szeretettel gondolunk azokra a «szórvány» cserkészeinkre, akiknek év közben — távol a legközelebbi magyar cserkészcsapatától — nincs alkalmuk bekapcsolódni az évközi munkába. Őket is szeretettel hívjuk a cserkész-táborba! Mivel nekik otthon kell rá felkészüniük, kérjük, mielőbb jelentkezzenek írásban müncheni központunknál.

Itt szeretnénk figyelmeztetni minden olvasót, cserkészbarátot, hogy címünk 1973 április 1-ől megváltozik! — Új címünk:

Ungarischer Pfadfinderbund, 8 München 81. Oberföhringer-Str. 40. Új telefon-számunk: (0811) 982637.

München 1973 március 10.

Jó munkát! Táborparancsnokság.

Roswitha német szerzetes költőnő halálának ezredik évfordulóján emlékbélyeget ad ki a posta. Gardersheim város pedig az évforduló alkalmából arany- és ezüst érméket hoz forgalomba. Ezeket Roswitha I. Ottó császárnak éppen műveit nyújtja át.

Nyugati hírügynökségek jelentése szerint a moszkvai Vörös téren, a május 1-i

felvonulás alatt 20 fiatal bibliaszövegek szétosztása közben letartóztatott a rendőrség. Másfél órás kihallgatás után ugyan szabadon bocsátották őket, de kiutasították őket az országból. Akcójukat egy dán lelkes előbe bejelentette. Tettükkel a SZU-beli szabad vallásgyakorlat korlátozása ellen kívántak tüntetni.

A pünkösdi vihar

Amikor az Úr Jézus ellenségei kezébe adta magát az Olajfák hegyén, szétszéledtek az apostolok. Szűk agyukba nem fért bele — minden figyelmeztetés ellenére — hogy ez legyen a Messiás sorsa. Ők még az utolsó vacsora idején is azon vitatkoztak, melyikük nagyobb, milyen legyen az asztal rendje (Lk 22, 24.).

Miközben pedig az Úr vért verejtékezve kérte az Atyát, hogy — mint Izsák esetében — háriítsa el tőle a kínok kelyhét, a három kiválasztott apostol, Péter, Jakab és János, mit sem értve az óra jelentőségéből, szépen elaludtak.

Hiába fogadkozott Péter, a «Köszál», pár órával a döntő események bekövetkezése előtt, hogy élete árán is megvédi az Urat, hiába hadakozott álomittasan a főpap szolgálival, akik hatalmukba kerítették Jézust, elég volt egy egyszerű leányzó incselkedő célzása, hogy esküvel és átkozódás között megtagadja Mesterét, akit pedig továbbra is őszintén szeretett. Igaz, megbánta bűnét és keservesen megsiratta botlását, az Urat mégis halálra adták, keresztre feszítették, majd, miután minden beteljesedett, sziklasírba temették, nagy követ hengerítettek a sír bejárata elé, és azt lepecsételték. Péter és az apostolok szemében is úgy látszott, hogy ez a lepecsételt kő Jézus misszióját, és így az apostolokét is, végleg lezárta.

Jézus halálának harmadnapján a kora reggeli órákban Mária Magdolna és néhány asszony, akik be akarták fejezni a végső kegyeletet az Úr holttestén, üresen találták a sírt, a kő pedig el volt hengerítve annak bejárata elől. Értesítették az apostolokat: Pétert és Jánost. Ezek futva mentek a színhelyre, és várakozásukkal szemben úgy találták a dolgot, ahogy az asszonyok azt hírül hozták nekik. — Ettől kezdve új világ nyílt meg az apostolok számára. Az idő és tér korlátait áttörve jelenik meg előttük az Úr: olykor bizalmatlanul fogadják, azt hiszik, hogy kísértettel van dolguk. Ő azonban odanyújtja nekik kezeit, megtapinthatják sebhelyeit, enni kér, és az étel elfogy... Közben megismétli utasításait, hatalmat ad kezükbe: menjetek, hirdessétek azt az örömhírt, amelyet én tanítottam nektek... hirdessétek minden teremtménynek az egész világon. A tanításból hitnek kell fakadnia: ettől függ az emberek üdvössége. — A tanítványok előtt felderengenek annak az országnak körvonalai, amely nem erről a világról való, amelyre mégis rá kell tenniök életüket Mesterükhöz hasonlóan. Számolniuk kell a világ gyűlöletével; viszont Jézus megígérte, hogy velük marad a világ végezetéig.

Az apostolok találkozásról-találkozásra mind jobban tudatára ébredtek igazi hivatásuknak. De érezték gyengeségüket is. Féltek. Zárt ajtók mögött jöttek össze, velük voltak Mária, Jézus anyja és az asszonyok Jézus rokonságából, és egy szívvel-lélekkel állhatatosan imádkoztak. Jézus időközben Péter szeretetének tanúsá-

gát kérte, majd kezébe adta a legfőbb vezetés hatalmát.

Negyven napra volt az Urnak szüksége feltámadása után, hogy a reménytelenségükben szétszóródó apostolokat egyháza vezérkarává kovácsolja. Miután az utolsó simításokat is elvégezte, megegyeszer összehívta őket. Átadta nekik a bűnök megbocsájtásának vagy megtartásának hatalmát, megismételte missziós parancsát, megáldotta őket, és szemük előtt felment a mennybe... A visszamaradottak szeme sokáig kereste még a felhők mögött eltűnt alakját. Szinte tanácstalanul döbbsentek rá, hogy immár magukra maradtak az Úr parancsaival és ígéreteivel.

Első teendőként Péter vezetésével kiegészítették az apostolok testületét és megválasztották Mátyást az áruló iskarióti Judás helyére. Az organizáció már működésbe kezdett, de a lényeg még nem tudott áttörni az emberi korlátokon.

Tíz nappal később is csak ennyire voltak: együttlétük telve volt nyugtalansággal, várakozással, aggodalommal. A város idegenektől nyüzsgött: aratási ünnepre jöttek Jeruzsálembe a zsidó nép diaszpórába szóródott fiai. Itt lett volna az alkalom arra, amire az Úr kötelezte őket, — és ők mégis hangtalanul, bénultan tespedtek. Isten erős lelke, a megígért Vigasztaló váratott még magára. — Mintha remekbékésült elektromos lokomotív állt volna útrakészen. Minden alkatrész a helyén volt, a mozdonyvezető a posztján, a vonat mégsem tudott elindulni, mert hiányzott az áram, az energia. Ez a láthatatlan erő ad értelmet a technikai vívmányok valamenyinyiének: amíg ez hiányzik, hiabavaló az alkotók minden igyekezete.

De mi ez? Mintha vihar közelednék... szélzúgás ragyogó időben? Az apostolok észre sem vették, hogy a zaj arra a házra korlátozódott, amelyben együtt voltak... Tüzes nyelvek lobbantak föl előttük és leereszkedtek mindegyikükre... Beért a vetés... — Itt a várvavárt áram... elteltek Szentlélekkel. Beszélni kezdtek. Nem kellett gondolkozniuk, mit is mondjanak, sem azon, hogyan szóljanak. Kimentek a zajra odacsődülő tömeg elé, és ők, az egyszerű galileai halászbemberek, saját tájszólásukon kezdik hirdetni Jézust a világtárlatokat hordozó zarándokoknak. Teljesítik az Úr kívánságát: «amit fületekbe sugtam, hirdessétek a házak tetejéről» Szemük ég, szavuk gyűjt, pedig nyelvüket sem értik sokan. — Mit jelent emellett a fejcsóválók gúnyos megjegyzése: «teleiták magukat édesborral»? — Péter Joel prófétát citálja, hogy igazolja Isten belőlük szóló Lelkét. Félelem nélkül hirdeti a rábízott ígét: «Nem ti beszéltek, hanem Atyátok Lelke szól belőletek». Amikor Jézus keresztaláláról esik szó, fájdalom járja át a hallgatók szívét: «Mit tegyünk tehát, testvérek?» — kérdezik. Péter bűnbánatra inti őket és a keresztiséget hirdeti bűneik bocsánatára. — Háromezren csatlakoznak aznap hozzájuk.

Elindult a mozdony, erős, imponáló a húzása. Nem öncélú: az utasok egyre hosszabb kocsisorban csatlakoznak hozzá... egyre gyorsabban halad, viszi utasait — még ma is — célja, az örök élet, Krisztus országa felé.

Közel kétezer esztendőn keresztül ragadta magával a Szentlélek viharos ereje a vértanúk sokaságát, változtatta meg az antik római birodalom társadalmi rendjét, erkölceit. Az emberek, akik Krisztusra tették fel életüket, minden áldozatra készek, járnak Mesterük keresztutját is, ha kell, de szemük előtt áll a hit fényében a természetén túli élet, az Atyaisten dicsősége, trónja előtt az üdvözültek alleluját zengő boldog serege. Meghódol előtte császár és birodalom. A fejcsóváló szkeptikus világ nem ritkán próbálja a Szentlélek lendületét saját érdekei elé kapcsolni. Hogy két évezred alatt ráakaszkodott idegen kolonc ellenére Krisztus tanítása ma is eléri az embereket, ma is talál olyanokat, akik Szent Péter egyszerű szavaira őszinte bűnbánatot tartanak, az első pünkösdi máig megisméltendő csodája. Az Egyház csodája.

DR. GIANONE EGON

SZÁLLJ RÁNK, ÉLETADÓ LÉLEK

Szállj ránk, életadó Lélek,
Szállj le igaz Bölcsesség! Szívem veled
elteljek,
Botló léptem előtt gyűlj fel, múlhatatlan
fényesség,
Háznépedre jer le, Bölcsesség Lelke!

Szállj ránk, életadó Lélek,
Szállj le közénk, Értelem! Add a hitet
értenem.
Engedd Anyaszentegyházad érverését
érzenem.
Háznépedre jer le, Értelem lelke!

Szállj ránk, életadó Lélek,
Jótanácsnak Szentlelke! Égesd be a
lelkebbe:
Isten akaratán járjunk, ez az élet értelme.
Háznépedre jer le, Jótanács Lelke!

Szállj ránk, életadó Lélek,
Árasz d reánk szent Erőd, járj át csontot
és velőt.
Végig állhatatossággal acélozd a küzködőt.
Háznépedre jer le, Erősség Lelke!

Szállj ránk, életadó Lélek,
Ó Tudomány, ihless meg! Egy tudományt
ismerjek;
Egyet, azt, ami szükséges: igazságát
Istennek.
Háznépedre jer le, Tudomány Lelke!

Szállj ránk, életadó Lélek,
Jámborságnak Lelke, jöjj, kenetteddel
megjelölj.
Járj át egyszerűségeddel, alakíts át
legbelől.
Háznépedre jer le, Jámborság Lelke!

Szállj ránk, életadó Lélek,
Üdvös Istenfélelem. Tedd imává életem.
Szent, szent, szent az örök Isten, s aki övé:
szent legyen!
Háznépedre jer le, Áhítat Lelke!

Ifjúságunk érdekében és védelmében...

Írásunkra a lap legutóbbi számában (1973 máj. 1.) közzétett s egy «nem büszke, de alázatosan boldog, gyermekeit-unokáit egyszerűen, szeretettel és szívvvel» nevelő anya rövid, beszámolószerű néhány sora készített. Helytálló elvi megállapításait s a pedagógiában ma is derült felfogást vallók nézetét — sokunk lelkipásztori s nevelői praxisának számos példájával igazolhatnók.

Ezt nyugodtan állítjuk annak ellenére, hogy — kétségtelenül több ok miatt és statisztikailag nem kifejezhető arányban — rendkívül lehangolóan hat a mai ifjúság egy rétegének célnélküli és sivár, életunt s a szabadságot felelőtlenül élvezni akaró, kétségekben hanyódó, máris elrontott élete. Ez a réteg fittyet hány arra a törvényre, amelynek értelmében rendezett társadalmi élet és művelődés, technikai haladás és kultúra, művészet, tehát alkotó munka az ösztönélet fegyelmezettsége nélkül el sem képzelhető. Ez az egyén életében kétségtelenül a kötelesség, sőt kényszer erejével jelentkezik, amelynek mértéke korok szerint változhat ugyan és változik is, de nélküle az említett értékek rendje széthullással fenyeget.

Elterjedt tévedés azt hinni, hogy csak gondnélküli és problémamentes élet tehet valakit boldoggá. A jólét, szabadság és béke előnyeit igazában csak a betegséget, szükséglet, szabadsághiányt és háborút átélte, tehát megpróbált emberek értékelhetik, akiknek alkalmuk nyílt adáz időkben és inséges körülmények közt is helytállni. A nehézségekkel vívott küzdelemben, a szellemi és anyagi létért folytatott harc hullámverésében bontakozik ki az ember egyéni képességeinek s erőinek igazi mértéke.

A felnövekvő ember életének épp első harmadában igényli egyéni képességeinek és erőinek a kipróbálását, tehetségeinek kibontakozását, ugyanakkor azonban annak a felismerését is, hogy teljesítőképessége nem határtalan. Gondoktól mentesített, kényelmes és bebiztosított életforma — amely élvezőjétől semmi megerőltetést nem kíván — épeszű fiatal teljesen sohasem elégíthet ki, hiszen az élet ösztönzi őt arra, hogy benne helyét elfoglalni kényszerüljön és kezdeményező erejével sajátosan egyéni életformáját megtalálhassa és továbbfejlessze.

Ilyen értelemben talán nem túlzás

azt állítani, hogy még a mindennel jólakott és mindenáron kételkedő-hitetlen fiatalság is tartalmat kíván adni életének. Túltelítettségében kielégítetlen marad, mert, éppen megpróbált szülők pl. a lehető leggondtalanabb s legkellemesebb életet kívánják biztosítani számukra, megfelelkezve arról, hogy az így elkényeztetett gyermek élettereje gyöngül meg és veszíti el miatta az egyéni, jól végzett munka örömeinek tudatát. Ez az öröm abból adódik, hogy célt tűzünk magunk elé, azt

gyorsabban vagy lassabban megközelíteni igyekszünk, azt valóban elérjük és megannyi sikertelenség és csalódás esetén is lendületre kapunk, ismerve a szellemi-lelki élet törvényét, amely szerint nemcsak az a beérkezett és szerencsés ember, akinek minden sikerül, hanem az is, akinek százsoros csalódás, hiba ellenére is mindannyiszor van ereje újból kezdeni. Célnélküliség, a kiskortól megszokott azonnali kívánságteljesítés igazi öröm helyett a kedvetlenség és únottság fanyar ízét érzeti számtalanszor. Állottszagúvá és értelmetlenné válhat egy emberélet, amelyet kényszerű feladatnak lát valaki és így megoldásához is fanyalognak kezd.

Nemcsak emigránsok ismerik föl azt a tényt, hogy a nyugati jólét biztonsága és gondnélkülisége mögött gyakran nem a szerencse és megelégedettség, hanem sok esetben a félelem, a bizonytalanság és a támadás, agresszió szellemének árnyéka húzódik meg. Ennek ellenhatásaként jelentkeznek a kizárólag anyagi javak és jólét fokozása, azok bebiztosítása — a szellem és lélek, vallás és erkölcs értékeinek ijesztőarányú háttérbeszorításával. Ez az életfelfogás nem ébreszt tiszteletet a mai fiatalság egy részében: nyílt és éber szelleme tartalomigénnyel lép föl, amely lelki-szellemi adottságainak kibontakozását tené lehetővé. Megcsodáltam egy árván felnőtt férfi-hívem magaalakította nemes jellemvilágát... Ime, egyesek keresve meg is találják a lehetőségét annak, hogyan adjanak értelmet életüknek és miként éljenek egy embertelen világban is ember-ségesen... Mások viszont az eluralkodó nézetek és az általában megélt életstílus terheltjeinek érzik magukat, elégedetlenek s erőszakosak lesznek, mert életkerekteikből kitörni csak így tudnak. Nem hálják meg a kényelmet, biztonságot, amelyben felnöttek; többé-kevésbé világosan látják, hogy ezek fosztották meg őket képességeik egészséges kibontakozásától, amely az életet értékessé s emberhez méltóvá teszi. Szülők, nevelő-tanárok, ifjúsági mozgalmak irányítói, munkavezetők vagy fiatalok bírái sokszor ütköznek működésük során a fiatalok konok, merev hallgatásának falába és csak miután a hallgatás fölenged, a vallomásokból és véleményekből a téves múltnak egy, nem is csak a fiatalok hibájából, nyugtalanítóan szemrehányó képe bontakozik ki. Egy egész világ szellemi ürességét érzik, amelyben magátólértetődő lett az anvagiak, a technika és természettudományi előnyök határtalan túlbecsülése. (Minek úgy feszíteni korunk materiális értékeivel az örök emberi és természetfölötti eszmék, ideálok rovására — mondhatnák joggal...)

A modern fiatalságot csak vallásos hite győzheti meg arról, hogy életének értelme van és ez megéri a férfias küzdelmet. Féltrecsúszott szülői szeretet nevelhet ugyan jóllakott egoistákat, de boldog embereket soha. Viszont mi tehetné világosabbá, érthetőbbé és hitelképesebbé az élet célját,

Az élet könyvéből

A KERESZTSÉG SZENTSÉGÉBEN RÉSZESULTEK

Németországban:

Bazsó Endre, B. Sándor és Popov Rózsa fia, 1973 márc. 14-én, Sonthofenben
Gol Gabriella, G. Anton és Pap Magdaléna leánya, 1973 ápr. 8-án, Augsburgban
Szabadi Monika, Sz. Imre és Kocsis Rozália leánya, 1973 márc. 25-én, Göppingenben
Gosztonyi Diana, G. Szabolcs és Molnár Veronika leánya, 1973 február 11-én, Ludwigsburgban
Varga Ferenc János, V. János és Szemkeő Judit fia, 1973 ápr. 1-én, Stuttgartban
Vida Silvia, Vida Josef és Csókás Mária leánya, 1973 ápr. 15-én, Stuttgartban
Fejős Győző, F. Alajos és Baráti Margit fia, Hamburgban
Mészáros János, M. János és Zsorzs Olga fia, Hamburgban
Filipovich Róbert, F. Imre és Odri Terézia fia, Hamburgban
Gelér Éva, G. József és Zsulyevits Éva leánya, Hamburgban

ELSŐÁLDOZÓK

Ausztriában:

Szollár Ilona, Dr. Szollár László és Pfluger Róza Mária leánya, 1973 április 29-én, Bludenzben

HÁZASSÁGOT KOTOTTEK

Németországban:

Szulyovszky Andor és Polgár Marianna, 1973 május 6-án, Münsterben
Sebbel Klaus Werner és Vértes Anna Mária, 1973 ápr. 16-án, Münchenben
Filipovich Imre és Odri Teréz, Hamburg

Svájcban:

Baranyai József és Posch Johanna, 1973 május 19-én, Genfben (St. Boniface)

AZ ÖRÖK HAZÁBA TÁVOZTAK

Franciaországban:

Hajas Istvánné, 1973 ápr. Roubaix-ban
ifj. Kocsis Jean-Louis, ápr. 28-án, Cambrai

Németországban:

Weber Györgyné szül. Neuberger Katalin, 79 éves, Mitterfelden/Freilassing-i lakos
1973 márc. 28-án, Győrött (autóbaleset)
Kohanec János, Hamburgban
Gelér Éva (koraszülött) Hamburgban
Karolina Regajz szül. Dulich (gyermekei-nél látogatóban) Hamburgban
Piroska, 74 éves, 1973 május 6-án,

Svájcban:

de Boda Sándor, 56 éves, 1973 máj. 6-án, Vevey-ben

Svédországban:

Dr. Zsiga Jánosné szül. szovátai Hajdu Gamlebyben

érdemessé a harcot érte, mint épp a kereszténység?! Neki ugyanis nemcsak előíró, tilalmazó tízparancsa van, de ebben bennfoglaltan egyúttal boldogságkódexe is...

CSER-PALKOVICS ISTVÁN

Politikai divatok

Még 1956 novemberében írta valaki, utalva Nyugat «gerinces és bátor magatartására» a magyar nép szabadságharcával kapcsolatban: «A világ sorsát disznók és gazemberek irányítják!» Annak idején nagyon csodálkoztam ez erős kifejezésen és nem is nagyon értettem, de az elmúlt 17 esztendő sok-sok politikai eseménye erősen hozzájárult, hogy megértsem és magam is aláírjam a fenti megállapítást.

A sok ok és érv közül emeljünk most ki egyetlen egyet, talán a legutóbbit. Van Thieu, Dél-Vietnám köztársasági elnöke európai útja alkalmával meglátogatta a Nyugatnémet Köztársaságot és kihallgatást kért az ottani államelnöktől. Dr. Heinemann teljesítette a kérést és vendégét e szavakkal fogadta: «Elnök Úr! Az volt a kívánsága, hogy fogadjam, — nos mit akar?!» (Herr Präsident, Sie hätten gewünscht hier empfangen zu werden, — was gibt's?)

A szövetségi kancellár sem akart, úgy látszik, az államelnök mögött elmaradni, mert néhány nappal később Van Thieu látogatására utalva így nyilatkozott: «Van-nak vendégek, akiket az ember szívesebben lát menni, mint jönni!»

Thieu kétségkívül nem egy ideális, minden sejtjében zavartalanul működő demokratikus állam feje. De Japán és talán India kivételével hány van ilyen Ázsiában? Sok mindent írtak és beszéltek már Dél-Vietnámról (mert ott szabadon közlekedhetnek és mindenről szabadon írhatnak a külföldi újságírók), az ott elkövetett kegyetlenkedésekről, a börtönökről, a kínzásokról. Mi magunk is elítélünk minden ilyesmit! Maga Van Thieu ugyan tagadja őket, de ez még nem jelenti, hogy tényleg nincs ilyesmi hazájában. Meg kell azonban kérdeznem, anélkül, hogy jogosnak tartanám és helyeselném az embertelenségeket meg Van Thieu diktatori allűrjeit: melyik háborút viselő nép tartotta be valaha is az emberiség írott és íratlan törvényeit? Még az angolokról, a humanizmus és demokrácia e klasszikus képviselőiről is tud a történelem mesélni egyet-mást a búr háborúban elkövetett embertelen magatartásukkal és tetteikkel kapcsolatban. A dél-vietnámi kis nép is immár több mint 10 év óta vívja élet-halálharcát az egész világ által támogatott (legalább is erkölcsileg!) betolakodó kommunista haderők ellen.

Brandt kancellárnak saját pártjából vették szemére, hogy az Amerikával fenntartott szövetsége által támogatja a vietnámi háborút és erősíti az amerikai nagyipar-koncernokat. Erre ő azt válaszolta, hogy egy politika helyes megítéléséhez mindez nem lehet mérvadó szempont. Ő és kormánya Németország politikáját van hivatva irányítani és nem az Egyesült Államokét. Bizony ez nagyon is tiszteletre méltó álláspont. Csak az a baj, hogy nem

érvényes mindig és mindenre. Az USA-ra szükség van, tehát nem lehet és nem is szabad kritizálni politikáját. Szabad viszont úton-útfélen Portugália, Spanyolország, Görögország és Törökország politikáját kritizálni, és szabad egy Van Thieunek pofonokat osztogatni, mert rájuk nincs szükség, legalább is pillanatnyilag.

Dr. Heinemann humanizmusa elért egészen Dél-Vietnámig és «melegen» érdeklődött az ottani politikai foglyok sorsa iránt. A politikai foglyok pl. Jugoszláviában sokkal közelebb állnának hozzánk, de egyetlen német államférfi sem mert soruk iránt érdeklődni a legutóbbi belgrádi és brioni látogatások alkalmával. Május jus második felében pedig Bresnyev, szovjet pártfőnök látogat el Bonnba. Vajon lesz-e valakiben ott annyi emberséges érzés, meg bátorság, hogy a szibériai internáló táborok embertelen körülmények között synylődő és megszervezetten közönséges bűnözőkkel összezárt politikai foglyok milliói iránt érdeklődjék? Vagy, hogy felvesse a nagyon is átlátszó ürügyekkel elmeagyógyintézetbe zárt ellenzéki írók, művészek, tudósok ügyét?

Az emberiség konszekvens magatartást, bizonyos gerinccséget követel meg. A politika pedig jobban szereti a hitvány megalkuvást és a kettős mérték alkalmazását. Hogy mi lesz tehát a humanizmus szép és nemes eszméjéből, ha politikusok kezébe kerül, azt eléggé meggyőzően demonstrálja a fenti példa.

A politika mindig is szennyes dolog volt, legalábbis többé-kevésbé, — már az egyes politikusok erkölcsi felfogása és jelleme szerint. Az igazságosság azonban csak a szeretet talaján nőhet és virágozhat. A keresztény hit és vele együtt a szeretet elsorvadása nyomán viszont mindig inkább az önzés és az érdek (egyéni és pártérdek), nem pedig az igazságosság és a szeretet lesz és marad a politika döntő szempontja és irányítója. A kis és szegény népek sorsa és jövője attól függ, hogy valamelyik nagyhatalomnak fűződik-e valamilyen anyagi vagy erkölcsi érdeke hozzájuk. Mindezt már 17 évvel ezelőtt helyesen látta meg valaki és a leszűrt igazságot így örökölte meg: «A világ sorsát disznók és gazemberek irányítják!» E kifejezés erős, de jól jellemzi a valóságot.

A keresztény embert e lesújtó tényállás ellenére sem szabad, hogy elfogja a csüggedés. Mi tudjuk, hogy minden nagyhatalom napjai meg vannak számlálva. Egyedül Isten hatalma és uralma örök. A világ, az emberiség sorsát pedig ez az örök hatalom irányítja egy kitűzött cél felé, még akkor is, ha ezt csak a hívő ember látja és ha e tényezőt beképzelt politikusok figyelembe sem veszik.

MEGYESI ANDRÁS

KMEM-kongresszus

Április utolsó hetében, 23. és 29. között tartotta a KMEM, a Katolikus Magyar Egyetemi Mozgalom 15. évi kongresszusát Belgiumban, a Gent melletti Drongenban. 12 európai országból mintegy 130 egyetemista és értelmiségi vett részt az egyhetes találkozóon. Mint már évek óta, idén is népes csoport érkezett Jugoszláviából, szám szerint huszan.

Mit ér az ember, ha keresztény?

vetette fel a kérdést a kongresszus címe. Hat előadás adta meg az alapot a vizsgálódáshoz. A vita munkacsoportokban folyt és ezeket az utolsó délután a résztvevők plenáris ülésen összegezték.

A témát **Horváth Árpád**, a program szerkesztője vezette be a kongresszus megnyitó estjén.

A szekuláris irányzatokat és az ellentétes új spirituális törekvéseket **Vass György SJ**, a londoni Heythrop College dogmatika tanára, mutatta be «Az elvilágiasodott kereszténység és fiatal ellenállásai» c. előadásában.

Békés Gellért OSB, a római S. Anselmo egyetem dogmatika tanára, a transzcendentális és az evilági kapcsolatát vizsgálta előadásában: «Szemlélődés vagy cselekvés? — a keresztény lelkiélet alapformái: korszerű válasz egy téves alternatívára». Ehhez a témához kapcsolódott **Kovács Tihamér**, a MIU (Maharisi Nemzetközi Egyetem) oktatója, referátuma a trancendentális meditációról.

Mennyiben köthetjük hitünket a tapasztaláshoz — valláspszichológia válaszáat **Jan H. Walgrave OP**, a leuveni egyetem tanára adta «A mai ember vallási tapasztalata» c. előadásában.

Két előadó foglalkozott a keresztény hit erkölcsi és társadalmi vonatkozásaival: **Weissmahr Béla**, előadó a müncheni Filozófiai Főiskolán: «Cselekvésünk irányelvei — az etika és az evangéliumi erkölcs megalapozása»; és **Világhy Ernő** főiskolai tanár (Köln): «Keresztények társadalmi elkötelezettsége — fogyasztás vagy szolgálat?»

A záróelőadást **Horváth Árpád**, a luzerni Teológiai Fakultás filozófia tanára, tartotta «Agresszivitás és tolerancia: a szeretet parancsa az erőszak mérlegén» címmel.

Kiegészítette a központi témát **Polgár Kornél** «Építhetünk-e még templomokat? — a templomépítés irányai a vallás krízisében» és **Balogh István** «Isten... hit... vallás a pop és rock világában» című előadása.

A kongresszus munkáját gazdag liturgikus program kísérte. Az elmékedéseket és homiliákat **Békés Gellért** az evangéliumi boldogság és a keresztény egzisztencia (Máté 5, 3-16) téma köré építette.

Csütörtökön a résztvevők egész napos autóbuzs/hajó kirándulást tettek Antwerpenben és kikötőjében — a kikötőhatóságok vendégeként.

KALNICZKY GYÖRGY

Saáry Éva: Átható csend

Versek. 1965 - 1972. Lugano. 1973.

Saáry Éva versei nem ismeretlenek az Életünk olvasói előtt, hiszen több alkalommal is közöltük azokat lapunkban. Most azonban, hogy megjelent első verskötete, részletesebben is elemeznünk szeretnénk költészetét.

Saáry Éva egészen különleges helyet foglal el a magyar emigráció költőinek sorában, mert nemcsak szóban, hanem színekben és képekben is ki tudja fejezni művészi mondanivalóját, festő, költő és fényképész is egy személyben, s ez rányomja bélyegét verseire is, amelyek nem mások, mint szóban kifejezett csendéletek, portrék vagy generképek. Versei egy elmélyült, filozófikus, töprengő lélek küzdelmeit, keresését fejezik ki, kitörést egy térhez és időhöz kötött világból. Rejtjeles

költészet, mint ahogy a kötet ismertetője mondja, vagy könyvének címadó versében maga is vallja, amit Pascal is megsejtett és így fogalmazott meg: «A végtelen terek örök csendje mélységes félelemmel tölt el engem.» Csakhogy még nem jutott el oda, mint Pascal, hogy ebből a végső következtetéseket levonja és elérje a hit megnyugtató bizonyosságát. Azonban igen tiszteletreméltó az a nosztalgia, amely verseiből kicsendül és egy tér és idő feletti világ felé vonzza. Bár eszmei mondanivalóját és érzéseit szabadon fejezi ki, versei mégsem nélkülözik a ritmust, a mértéket és a művészi formát.

Saáry Éva a Dunántúlon, Balatonkenesén született. Budapesten geológiát, festészetet és fényképezészetet tanult. Majd ku-

tató-geológusként a lispei olajvidéken és Budapesten dolgozott. 1956-ban hagyta el Magyarországot. Rövid svájci tartózkodás után olajkutatóként bejárta Közép- és Nyugat-Afrikát. 1960-ban újra visszatért Európába és jelenleg Luganóban él. 1965-ben rendezett első egyéni tárlatát a kiállítások egész sora követte Luganóban, Montreux-ben, Münchenben stb.

Saáry Éva első verskötete — amely topográfiailag is izléses kiállítású, címlapját maga tervezte és saját artisztikus fényképfelvételeivel illusztrálta — a magyar emigrációs irodalom komoly ígérete.

A kötet megrendelhető a szerzőnél:
CH - 6900 Lugano - Cassarate, via delle Scuole 10.

I. L.

Európai Magyar Találkozó Augsburgban

A Németországi Magyar Szervezetek Központi Szövetsége és tagegyesületeinek rendezésében, az Európai Szabad Magyar Kongresszus támogatásával a németországi magyarság idén június 30-án tartja Augsburgban műsorral egybekötött nagy találkozóját, amelyen a többi európai országok küldöttei és látogatói is résztvesznek. Ez avatja a hagyományos pünkösdi Magyar Találkozót kontinentális jellegű közös, nagy ünneppé abból az alkalomból, hogy Géza fejedelem 973-ban, évtizedes véres harcok után békét kötött Nagy Ottó német császárral, s népe számára a kereszténységet választotta évezredes eszményképül, vallási és kulturális élete fejlődésének gazdag forrásául. Ebből táplálkozik magyarságunk ezer év óta, ez adja erkölcsi erejét és ennek védelmében hozott gyakori véráldozatot napjainkig. Amit a magyar nagyfejedelem évezreddel előbb kötött meg Quedlingburgban, amellel nemzedékek ezrei tartottak ki hűséggel és vaskövetkezéssel még akkor is, ha cserbenhagyták fenntartásáért vívott harcaiban.

Ennek a millenniumi ünnepségnek jelentőségét — amely beleilleszkedik a szentistváni millennium ünnepi ciklusába — magasra emeli bíboros primásunk, MINDSZENTY kardinális részvétele. Sorsdöntő idők előtt, amelyek népünk jövőjét ismét hosszú időkre eldönthetik, lelkiert, útmutatást ő adhat nekünk.

Quedlingburgot, amely keletre esik a Német Szövetségi Köztársaságtól, nem kereshetjük fel. Augsburgban rendezzük meg ünnepségünket azért, mert az egybeesik Szt. Ulrich püspök halálának Augsburgban ünnepelt ezredik évfordulójával, ami összefüggésben van a Nyugattal való megbékélésünkkel.

Az ünnepség-sorozat rendezésére márc. 24-én bizottság alakult, amely nagyvonalúban a következő programot tűzte ki:

JÚNIUS 30-án, SZOMBATON DÉLELŐTT

az Európai Szabad Magyar Kongresszus a bizottságok elnökeivel kibővített elnökségi ülést tart, amelyen a Kongresszus többi tagjai is résztvesznek. (Zárónyilatkozatát a délutáni ünnepségen hirdeti ki.) Ugyancsak délelőtt tartja közgyűlést a Volt Politikai Foglyok Szövetsége európai tagozata. Az Augsburgba érkezett többi résztvevők és vendégek részére városnézés vezetéssel.

DÉLUTÁN 14.30-kor katolikus és protestáns ünnepi istentisztelet a Szent Ulrich bazilikában és a mellé épült protestáns istenházában.

16 órakor műsoros ünnepség a Szent Móricz teremben a magyar kulturális szervezetek, ének- és táncsoportok részvételével. Ünnepi beszédet mond Közi Horváth József prelátus, az európai keresztény népmozgalmak ismert alakja, az Európai Szabad Magyar Kongresszus elnöke. Német küldöttségek és vendégek nagyobb részvételével számolni lehet.

A következő nap, július 1, vasárnap szabadon áll további találkozók lefolytatására.

AZ AUGSBURGI UNNEP RENDEZŐBIZOTTSÁGA

VISSZAPILLANTÁS

Saáry Éva verse

az
igazít
a
n e h e z é t
nem osztotta meg
senki

azon
mindig
magányosan kellett
átvergődni

azért
mindig
egyedül kellett
helytállni

legfeljebb
egy-egy szó jött
elcsukló távoli hang
bátorítónak

(de
az is
jól jött

áldassék érte a Gondviselés
sokszor
feneketlen mocsárjól emelt ki
a
kegyes szándék)

az
igazít
a
n e h e z é t
nem osztotta meg
senki

az
igazít
a
n e h e z é t
nem is tudta felmérni
soha
senki

HIRDETÉSEK

HIVATALOS FORDÍTÁSOKAT

magyar-német és német-magyar nyelven olcsón és gyorsan elkészíték, — Ausztria és Svájc területére is!

Wilhelm Divy

Áll. vizsgázott törvénytudományi hivatalos fordító és tolmács.

799 Friedrichshafen, Linderstr. 50.

HAZAI MÓDRA KÉSZULT MAGYAROS

hentesáruimat postakártyával, vagy telefon útján megrendelheti.

Garantáltan biztos, hogy ízleni fog!

1 kg Bratwurst, főzni való kolbász	DM 10.—
1 kg Szárazkolbász, Gyulai módra készítve	DM 14.—
1 kg Májas húsos hurka	DM 8.—
1 kg Hurka, sütnivaló, zsemelével vagy rizzsel	DM 7.—
1 kg Disznósajt, jó fűszeres	DM 7.50
1 kg Fehér füstölt, 4-6 cm vastag szalonna	DM 7.50
1 kg Herz, vagy Pick szalámi (eredeti magyar)	DM 20.—
1 kg Paprakás főtt szalonna, tokából	DM 8.—
1 kg Paprikás főtt császárhús	DM 10.—
1 kg Schwarzwälder feketewurst, száraz	DM 7.50
1 kg Schwarzwälder füstölthús	DM 14.—
1 kg Schwarzwälder sonka	DM 17.—

Viktor Pál

7063 Welzheim

Johann Sebastian Bach Str. 19.

Telefon: 7182/67 36

MEGHÍVÓ

A stuttgarti 81. sz. Dobó István cserkészcsapat 1973. júli 4-én a Leonhardskirche Gemeindehaus termében (Christophstr.) délután 16 órakor avatja fel ünnepély keretében csapatzászlóját. Erre az alkalomra sok szeretettel meghívunk minden érdeklődőt, akinek szívében fekszik a magyar ifjúság munkája.

LEGSZEBB BÉRMÁLÁSI AJÁNDÉK

a Szent István Társulat által kiadott új «Hozsanna» énekeskönyv. Hosszú évtizedek óta ez az első, nemcsak énekeskönyvvel, hanem kottával is rendelkező, 526 oldalas ima- és énekeskönyv.

Kedvezményes ára DM 10.—, a postaköltséggel együtt. **Megrendelhető:**

Julius Dobrowolski, D-8225 Traunreut, Salzburgerstr. 18. BRD. — Ugyanitt megrendelhető Mécs László «Aranygyapjú» c. gyűjteményes verskötete, 22.— DM kedvezményes áron.

54 ÉVES MUNKÁS VAGYOK,

172 cm magas, barna, saját házam van, ahová keresek egy jólelkű háziasszonyt, aki szintén egyedülálló, s szívesen megosztaná magános életét. 45-52 éves ko-

rig várok választ. — Egy gyermek nem akadály. Címem:

János Durcic, BRD - 6651 Bierbach, Blumenstr. 12.

Felhívjuk kedves honfitársaink figyelmét, hogy a

«JULISKA» MAGYAR ÉTTEREM

új vezetéssel ismét működik. Minden nap éjjel 2 óráig cigányzene. Olcsó árak. Figyelmes kiszolgálást és magyaros hangulatot biztosítunk. Mindenkit szeretettel látunk és várunk.

Egyben keresünk szakácsot és szakácsnőt.

7 Stuttgart, W. Silberburgstr. 114.

Telefon: 62-79-25. Martos Család.

BÁRMILYEN SZÁRMAZÁSÚ GYÓGYSZER

megszerzését és továbbítását rendezi

Kur-Apotheke Ludwig Vogl.

D-6935 Waldbrunn Im Hohen Odenwald, Theodor Leutwein Str. 4.

DIÓSZEGHY TIBOR HITES TOLMÁCS ÉS FORDÍTÓ

(magyar-német és német-magyar), Németországban: tanácsadás állampolgársági és menekültügyi kérdésekben, peres ügyekben segít. (Tel. 02101/541317) D-404 Neuss, Daimlerstr. 249.

AUSZTRIÁBAN SZÜLETETT, MAGYAR SZÁRMAZÁSÚ,

szimpatikus, korrekt, nőtlen gyáros házasság céljából megismerkedne nemeslelkű, — esetleg zongorázni is tudó — németül jól beszélő, üzleties szellemű, cca. 160 cm magas, 35-40 éves hölgygel. Választ «Megértés» jellegére kér az Életünk Gazdasági Bizottságához, 7 Stuttgart 1, Werastr. 63.

C Í M V Á L T O Z Á S :

A Németországi Magyar Katolikus Főlelkészség,

Magyar Iskolabizottság,

Magyar Katolikus Misszió és a

Magyar Cserkészszövetség új címe:

8 München 81 - Oberföhringerstr. 40.

Telefon: 982637. Ugyancsak fenti címen

érhető el: Katolikus Magyar Egyetemi Mozgalom; Telefon sz.: 988574.

A Mount Everest olasz hegymászói a világ legmagasabb hegycsúcsán nemrég egy Mária érmet helyeztek el — közölte az expedíció vezetője VI. Pál pápával, Katmanduban feladott táviratában. Egyben köszönetet mondott a pápának, hogy áldását adta az eredménnyel járt vállalkozásra.

A Luxemburger Wort c. németnyelvű katolikus napilap nemrég ünnepelte megjelenésének 125. évfordulóját. A lap az elmúlt 125 év folyamán tekintélyes gazda-

Hogyan lehet előfizetni az Életünkre?

Az Életünk terjesztői a helyi magyar lelkészek; ők küldik meg kívánatra a lapot területükön a híveknek.

Az előfizetési díjat, mely 1973 január 1-től

10.— svájci frank,

vagy annak megfelelő valuta, az illetékes magyar lelkésznek fizessük be.

Csak onnan forduljunk

közvetlenül a kiadóhivatalhoz, ahol a lelkész hiányzik, vagy valamilyen oknál fogva nem terjesztője a lapnak.

Európán kívüli rendeléseket a központi hivatal intéz,

Címe:

Életünk (Unser Leben)

Frongartenstr. 15.

9000 - St.Gallen (Schweiz)

Az előfizetés tengerentúlra is

10.— svájci frank; ha azonban

légipostával kéri valaki a lapot,

20.— svájci frank, vagy annak

megfelelő más valuta.

Figyelem!

Svájci olvasóinkat arra kérjük, hogy 1973 január 1-től az Életünkre vagy a St.Galleni, vagy a Lausannei magyar misszióknál fizessenek elő.

Svájc egész területén csak két terjesztőnk van:

Vecsey Lajos és Rába Lukács.

Címük:

Dr. Vecsey Lajos

«Fernblick»

9053 - Teufen, AR.

P. Rába Lukács

Av. des Bergières 59.

1004 Lausanne.

sági, ideológiai és politikai lappá nőtte ki magát és példányszáma jelenleg 75 ezer. A jubileumról három napos ünnepségen emlékeztek meg a nagyhercegség fővárosában.

Bozenben a déltiroli püspökség területén jelenleg 25 teológus készül a pappaszentelésre. Közülük 16 német, 6 olasz és három latin anyanyelvű. További 16 papjelölt filozófiai-teológiai tanulmányokat folytat több külföldi egyetemen, így Rómában, Innsbruckban, München, Verona és Regensburg egyetemén.

Rövid hírek

Shenouda pátriárka, a kopt-ortodox egyház feje kíséretével együtt hivatalos látogatást tett VI. Pál pápánál. Két pápai kihallgatáson kívül a pátriárka és 17 tagú magasrangú kísérete találkozott a római kúria számos vezető személyiségével, több látogatást tett az Örök Város bazilikáiban, a katakombákban, kolostorokban, a Vatikáni Múzeumban, stb.

A Vatikáni Gyűjteményekben most először egy vendéglő berendezése folyik. A legmodernebb technikai és gasztronómiai szempontok szerint megtervezett ebédlő a Vatikáni Múzeum és a Vatikáni Kertek közötti térség pincéjében kap helyet. Az étterem feletti terrazon szép kilátás nyílik a Szent Péter bazilika kupolájára és a Vatikáni Kertek egy részére.

Bécsben a földalatti építése közben 5,50 méter mélységben egy 13. századból származó román altemplomra bukkantak. Ugyancsak feltártak egy római kori sírkamrát is, amelybe annak idején tehető római családok tagjai temetkeztek.

Az amerikai Emberi Jogok Társaságának vizsgálata szerint még mindig legalább négy millió rabszolga van a világon, közölte a *The Tablet* című angol katolikus hetilap. A legtöbb áldozatot a Közép- és Nyugatafrikai országok területén rabolták el és az arab szultánátusok «legális» rabszolgavásárait adják-veszik őket. De Latinamerikában is vannak még bizonyos formái a rabszolgaságnak, pl. a földbirtok eladásával a munkaező is az új birtokos tulajdonába kerül. Az UNO pedig már 15 évvel ezelőtt megtiltotta a rabszolgaság minden formáját.

A római Collegium Germanium-Hungaricum az idén ünnepli alapításának 400-ik évfordulóját. Ebből az alkalomból októberben minden volt germanikust találkozóra hívnak meg. Az intézetet 1552-ben Loyolai Szent Ignác alapította és mind a mai napig a jezsuiták vezetése alatt állt. A kollegisták legnagyobb része a pápai Gregoriana egyetemen végzi tanulmányait.

Zairében (volt Kinshasa-Kongó) a forradalmi népi mozgalom pártvezetője bejelentette, hogy a katolikusoknak ezentúl tilos a templomi istentiszteleteken kívül találkozni, gyülekezni. Mindenféle gyülekezet tehát sérti a politbüro rendelkezéseit és szigorúan büntetendő.

A Vatikánban a Svájci Gárda 14 új rekrutája tette le a hivatali esküt. Ezzel a Svájci Gárdának összesen 70 tagja van. A II. Gyula pápa által 1506-ban létrehozott őrség feladata a pápa személyes őrzése és a vatikáni paloták védelme.

Braziliában a legújabb törvények szerint 1974-től kezdve a papoknak és nőeknek is kötelező lesz katonai szolgálatot teljesítenie, mert az alkotmány előírja, hogy minden állampolgár felelős az ország biztonságáért. Előreláthatólag azonban a lelkészeket és a nőket főleg szociális munkára

és az írástudatlanság felszámolására osztják be.

Lisieuxi Kis Szent Teréz születésének 100. évfordulója alkalmából a Vatikáni Posta három névértékből álló bélyegsort hoz forgalomba. Az egyik a szent szülőháza, a másikon arcképe, a harmadikon a lisieuxi bazilika képe látható. Névértéke 300 lira.

A Kereszténység Lengyelországban címmel megjelent a több kötetre tervezett történelmi atlasz első kötete. A tudományos munka a lublini katolikus egyetemen egy tudóscsoport közreműködésével készült el. Az első kötet 86 statisztikai táblázatot, 36 térképet és számos történelmi adatot tartalmaz.

Szöulban (Délkorea) új keresztény hetilap jelent meg angol nyelven, három koreai nyelvű lap kiadásaként. Az új lap főleg a koreai nyelven nem beszélő misszionáriusokat, a keresztényeket és turistákat kívánja az ország vallási helyzetéről tájékoztatni.

Zombor közelében nemrégiben egy kápolna építéséhez adtak engedélyt a hatóságok. Most az engedély kiadása miatt 11 jugoszláv pártfunkcionáriust súlyos párt-dorgálásban részesítettek. További 9 kommunista figyelmeztetést kapott, vagy éles önkritikát kellett gyakorolniuk.

A jeruzsálemi görög-ortodox pátriárkátus megkezdte az 1972 decemberében feltárt Pásztorok temploma restaurálását, amely a Betlehembe vezető út mentén fekszik. A templom 427-ből való és egy fennmaradt írás szerint a «Pásztorok mezején» épült, Lukács evangélista szerint ők vették Jézus születésének hírét.

Ausztria katolikus lakossága az elmúlt évben több, mint 100 millió schillinget adományozott a missziók, a fejlődő országok és a katasztrófa sújtotta országok támogatására. Ez az összeg az előző évihez képest 10 %-os növekedést jelent.

Az ecuadori fővárosban több, mint ezer hektár termőföldet adott el névértékben a quitói érsekség. A vételárát a parasztnak nem kellett azonnal kifizetni, azt a következő 15 évben törleszthetik. Mint az érsekség szóvivője elmondta, az egyház ezzel a lépéssel a Vatikáni Zsinat szellemében akart eljárni és a rászoruló parasztnak földet akart juttatni.

Loretto osztrák búcsújáráshelyen tartják a cigányok idei nagy nemzetközi Mária-zarándoklatát. Az augusztusban sorrakerülő zarándoklatra több, mint kétezer cigányt várnak Francia-, Spanyol-, Olaszországból, valamint az NSZK-ból és Belgiumból.

Az Életünkben megjelent írásokért minden tekintetben azok szerzői felelősek.

Lapzárta a hónap 15-én, hirdetéseket pedig csak a hónap 12-ig fogadunk el!

Az Életünk

elfogad hirdetéseket,

azok közlését kérjük

a Gazdasági Bizottságon keresztül
P. Szőke János címén beküldeni:

D. Stuttgart 1, Werastr. 63.

Telefon: 43 37 86

A nyomda a Gazdasági Bizottság megkerülésével nem fogad el hirdetést.

VECSEY JÓZSEF könyve

Emlékezés

Mindszenty bíboros édesanyjára

közel 300 oldalon mutatja meg, hogyan forrott össze csodálatos egységbe a magyar primás életével egy finom és eszes falusi asszonynak, édesanyjának élete.

A kötet 32 képet is tartalmaz műnyomó papíron a bíboros és édesanyja életéből.

A könyv ára 19.— svájci frank, — 5.50 US dollár, — vagy annak megfelelő más valuta.

Megrendelhető:

a Magyar Nyomdában

(Ungarische Buchdruckerei)

9000 St.Gallen, Frongartenstr. 15. Schweiz.

Életünk

Az európai magyar katolikusok lapja

Felelős szerkesztő és kiadó:

Dr. Vecsey József

Szerkesztőség és nyomda:

Ungarische Buchdruckerei,

9000 St.Gallen, Frongartenstr. 15.

(Schweiz)

Telefon: (071) 22 55 28

Előfizetés 1 évre: 10.— svájci frank,

Egyes szám ára: 0.80 svájci frank,

vagy annak megfelelő más valuta.

É l e t ü n k — Unser Leben

Monatschrift für die ungarischen

Katholiken in Europa

Redakteur und Herausgeber:

Dr. Josef Vecsey

Redaktion und Druck: Ungarische

Buchdruckerei, 9000 St.Gallen,

Frongartenstr. 15. (Schweiz)

Telefon: (071) 22 55 28

Kto.Krt. 603 Ungarische Buchdruckerei

Sparkassa der Administration

St.Gallen.

Bezugspreis jährlich: 10.— Sfr.